צורת אות אַלֶ״ף 🗱 🗞 הַהָּהָה נָקְדָּה הָעָּלִיוֹנָה בְּעִין יו״ד נוּ) וְעַקְץ קטן עַלְיהַ. בְּשְׁלשׁה קַלְפוֹסִים, וְרַהָב חֲלַלְה בְעבִי קְלְמוֹס רְיִהְיָה נִה פִּנָּיה עִם הַעַקְץ הַפּוּדְ קְצַת בְלַפִּי מִעְלָה. וְיִהְיָה בְּנִוּייִ בְּיִה בְּלֹא הַפִּשׁ

יַרָךְ הַיוֹ״ד הַבוּק אֵל גַּג הַגּוּף מּ בָּאָמְצֵע הַגָּג. וְיִהְיָה סוֹף הַגָּג שׁל צֵד יָמִין מּ לְכַתְּחַלָּה עָקֹם לְמַעְלָה מַאֲתוֹרָיו קְצָת, וְהַנְּקָרָה שֶׁלְמַשָּה תִּהְיֶה רְחוֹקָה מִן ראש של הגווף 🗈 כִּשְעוּר עֹבִי קֵלְמוֹס וָחַצִי. עֹבִי קַלְמוֹס נְקָרָא רֹחַב הַקַּוּ הַיּוֹצֵא מן הַאָּלְמוֹס כְשָׁהוּא כּוֹתַב. * וְלַנְקָדָה הַתַּחְתוֹנָה יְהְיֶה הּ לְכַתְּחַלָּה עֹקְץ קְטָן לְמַשָּה לְצֵד יָמִין, מִפְּגֵי שֶׁתְמוּנָתָה כְמוֹ יו״ר שֶׁתְלוּי בַּתָּג שֶׁלָּה בְגוּף הָאַלֶּ״ף. (מ) וִיהִיָה עקץ שְמֹאל שֶל נְקְדָּה עֶלְיוֹנָה, הַיְנוּ, הַתָּג שָׁעַל גַּבֵּי הַיוּ״ד, מְכָוָן כְּנָגֶר עקץ יָמִין שַל נְקַדָּה תַּחָתוֹנָה, עַד כָּאן לְשוֹן בֵּית יוֹסֶךְ. וּמַשְׁמַע מַרְהַטָּא דְּלְשְׁנָה דְאֵין צָרִידְּ עַקְץ שִׁמֹאל לִיוּ״ד הָעַלִיוֹן שֵׁעֵל הָאַלֶ״ף, אַךְ מִפּרִי מְגָּדִים בִּסִימָן לב, בָּאֲשֶׁל אַבְרָהָם בָּאוֹת כט, מַשְּׁמֵע דִּלְכַתְּחַלָּה צָרִיךְ לְהִיוֹת גַּם עֹקֶץ שְׁמֹאל בָּמוֹ לִשָּאָר יוּ״ד. אָם נָגעוּ יוּדַ״י הָאַלֵ״ף, הָעֵלִיוֹן אוֹ הַתַּחִתוֹן, בְּגַג הָאַלֵ״ף יוֹתֵר מִמְּקוֹם הַבּוּקוֹ, הְחַיָנוּ שֶׁאֵין נָכָּר הָרֹאשׁ אֶלָּא קוּ מְשׁוּךְ בְּשָׁוָה, וְכֵן יוּדַ״ ַהַשִּׁי״ן וְהַפַּ״א וְהַצֵּד״י אוֹ רֹאשׁ הַשְּׂמָאלִי שֶׁבַעִי״ן וְצַדִ״י שֶׁצָּרִיךְ לַהְיוֹת הַשִּׁי״ן וְהַבַּי״ן ַכּעֵין זַיַ״ן [מְפֶּפֶר כָּתִיכָה תּמָה וּפַשׁוּט], אָם נָגעוּ בּגוּף הָאוֹת יוֹתֵר מִמְּקוֹם הַפוּקָם, פָּסוּל. רַק אָם לֹא כָתַב עֲרַיִן יוֹתֵר בִּתְפִּלִין וּמְזוּזוֹת, מֵתָּר לְּהַעֲבוֹת וּלְהַרְחִיב הָרָאשִׁים כְּדֵי שֵׁיְהִיֵה נָכֶּר הָרֹאשׁ וֹפְּרִי מְנָרִים בְּסִימָן לב בְּמִשְׁבְּצוֹת וָהָב סָעִיף קָטָן כ]. וְאפָן הַתַּקְנָה עַל יְדֵי גְּרִירָה, עַיֵּן בַּשַּׁלְחָן עַרוּךְ סִימָן לב

סוֹף סָעיף ית. אַם לֹא הָיָה הַנְּקְּדָה הָעֶלְיוֹנָה אוֹ שֶׁלְמַשָּה דְּבוּק אֲל הַנָּג, פָּסוּל. וְעֵיל לְעִיל בְּסִימִן לב סָעיף כה:

צורָת אות בּי״ת בּי״ת בּבּ אות בַּי״ת צָרִיךְּ מְאֹד לְזָּהַר (6 בְּרְבּוּעָה, שֶׁלֹא תְהָא גַרְאֵית בְּבַּ״ף, וְאָם גַרְאֵית בריים בריים

כְּכֵּיך, פְּסוּלָה, וְאַס סָפּק (0) אֲזִי מְרָאין לְתִיגוֹק. וּצְרִיכָּה לְהִיֹוֹתְ מְרַבַּעַת בְּיָמִין, בִּין (0) לְמַעְלָה בִּין לְמַשָּה. וְאַס לְמַעְלָה שַּגֻּלָּה וּלְמַשָּה מְרַבַּעַת, צַרִיךְּ עִיוּן בַּזָּה, (0) 'וְאֵין לְהָקַל. (0) וְצִרִיךְּ לְכַתְּחָלָּה שָׁיְהָא לְה בְּרֹאשָׁה מִצְּר שְׁמָא עֵלְי בְּנִיץ וְבְּרָאַמְרְנוֹ בְּיוֹשׁלְמִי הְוְצִיְה, מְמְנְּ מָה יְשָׁי לְצָר יָשְׁוֹ עֲצָלְה וְצָחָר (בְּרָאַמְרְנִין בְּיוֹשׁלְמִי הְוְצִיה, מה בְּשׁן עֲצָלְה לָבְי שְׁנִי עֲצָקְים לְבִיית, מִי בְּרָאָה, מֹהְשׁ שְׁמֹּוֹ הַלְיִית, וְמַבְּב עַב לְמַשְּׁה, נִימֹה שְׁמוֹ, מִרְאָה לָהָם בְּעַקְצוֹ שְׁמֵּאְחֹרִיה, לְצִר הָאלִיף, רוצה לומר, אָחָר שְׁמוֹן. גַם יְהְיָה לָה (0) עַקב עב לְמַשָּה, כִּי הְמִהְנָהָה בְּמוֹ דַלְיִית, וְעַקְב טוֹב (מְשֹׁלְ וֹיִי מְלְּהָי בְּיִלְיִית, וְעַקְב טוֹב (10 שִׁרְּיִה, לְּבִילְר בְּתִיר, הִיבְּיל בְּיִילְת בְּיִלְיית, וְעַקְב טוֹב (10 מִיבְּיל הְיִרְב (וֹיְרֹתְב הְבִייֹת יְהָיָה לֹה בְּאַר עַבְּר וֹיִר, וְטוֹב (10 מִבְּילְרְית, וְעַלְב ב וֹרֹר.

באור הַלְּכָה

א ולְּנְקְּדָּת תַּמְּחָמּוֹנָה מִּהִיֶּה לְכַמְּחָלָה וְכוּי. וְדֵע הַמְּעֵיֵן בַּקְּנְטְרֵס הַאָּה,
דְּבְכַמָּה מִקּוֹמוֹת לֹא בֵּאָרְתִּי בִּפְּנִים וְגַם בְּשַׁעֵר הַצִּיוֹן אִם הַהִּין הוא רֵק
לְכַתְּחָלָּה אוֹ דִּיעֲבַר, וְדִיא אַחַת מִשְׁלֹשֵׁה סְבּוֹת, אוֹ דְּהוֹא פָּשׁנִט דְּהוֹא לְבַתְּחֹלָּה אוֹ דִיעֲבַר, בְּוֹיִי בְּעִרִים הַמְּתְחַלְּפִים, דְּיֵשׁ בָּנְה לְפַעְמִים לְכַתְּחֹלָּה אוֹ דִיעֵבַר, בְּוֹיִ הָשׁ שְּׁנִים בְּעֵרִיבְּ הָאוֹת לַעֲשׁוֹת לֹצְשׁוֹת לְּפָשׁוֹם דְּהָבֹּי בְּעִרִּבְּ הָאוֹת לַעֲשׁוֹת לְצָשׁוֹת הַּכְּכֵּי בְּיִי בְּיִּי שְׁהְיְיָה בְּבִר בְּבְּרִי בְּתִּבְּר, בְּיִבְּי בְּיִתְּהָ הָשְׁנִי תַבּוֹת דְּפָּטוֹת וְבִּיתִי לְהַצְּרֵד, עַל בְּיִ מְהַבָּר, אוֹ דְּהָיָה בְּבִּר, אוֹ דְּהָיִה בְּבִּר, אוֹ דְּהָיִה בְּרִרְבָּר, אוֹ דְּהָיִה בְּרִינְבָּר, אוֹ דְּהָיִה בְּרִיבְר, אוֹ לְהַתְּהִי הַיְּבָר כְּמוֹת שֶׁהוֹא. על כֹן אַל יְמָהַר הָאִים לְהָבָּר אִבְּרָר אוֹ לְהַחְמִיר וֹלְאַחִרים, אם לֹא שִׁימְצִא רְאָיִה בְּרוּרָה: בּי וְחִבּּר לְּמִלְיִי בְּנִים (הַבּאוֹת בְּיִרוֹת בּוֹלְי בְּוֹבְּתְּבְּי בְּמִוֹל קְּוֹרְאָה דְּאָם הַבְּבִי בְּבְּיוֹ בְּנִבְּה בִּיבְּר אוֹ לְהִיּמִי בְּיִבְּי בְּבְּי בְּבְּיוֹ בְּבְּר בְּבִּי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִי בְּבִּי בְּבִי בְּבְּי בְּבְּי בְּבְּי בְּבִי בְּיִבְּי בְּבִי בְּבִי בְּבִּי בְּיִי לְבְּבָּר בְיִי לְבְּבִי בְבִיי וְבְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּיִי בְּבָּי בְּבִיי וְבִיי לְתְבִּי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּיִבְ בְּבִי בְּיִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּיִבְ בְּבִי בְּיִי בְּבִי בְּיִבְ בְּבִי בְּיִי בְּבִי בְּיִי בְּבָּי בְּיִי בְּבִי בְיבִי בְּיִבְּי בְּבִי בְּיִבְּי בְּבִי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּבִי בְּיבִּי בְּיִם בְּבִי בְּיבִי בְּיוֹב בְּבִי בְּיבִי בְּינִי בְּיבְּי בְּבִי בְּבִי בְּיִי בְּבִּי בְּיבְּי בְּבִי בְּיִי בְּבְיי בְּבִי בְּיבִּי בְּיבְּי בְּבְים בְּבְּים בְּיבִי בְּיוֹם בְּבִי בְּים בְּבְּים בְּבְיּב בְּיִי בְּיִבְּים בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּיִבְּים בְּבְּיִים בְּבִי בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיבְּים בְּבְּיבְים בְּבְּבִים בְּבְּיבְבְּבִים בְבְּבְים בְּיבְּבְּיבְּים בְּבִיים בְּיבְּבְיבִיים בְּבְּבִיים בְּ

לְדַעָּת הַאָּרִ״י נִ״ל: 🗱

בְּשְׁלֹשֶׁה קַלְּמוֹסִים, וְרֹחָב חֲלָלָה כְעבִי קַלְמוֹס. וְאָם קְצֵּר הַבִּי״ת עֵּד שֶׁנְרָאָה בְּנִי״ן כְּפּוּפָה לְתִּינוֹק וְּלֹא חַכִּים וְלֹא טַפְּשׁ, נְרָאָה וְיַשׁ לְהַתְּמִיר בָּזָה, עֵּיֵן לְקַפָּן בְּדִין אוֹת נִי״ן כְּפּוּפָה וּבְבֵית יוֹפַךְּ בְּא״ב שְׁנֵי אוֹת וָא״ו. אַחַר כָּדְ מָצָאתִי כַּן בְּהָדְיָא בִּפְּרִי מְצִּדִים בַּפְּתִיחָה, עָיֵן שְׁם שְׁכָּתַב וְּבֹתְפּלְין וּמְזְוּוּוֹת לֹא מְהַנֵּי בְּזָה תִּקּוּן לְהָמְשִׁיכוֹ כְּמוֹ בִי״ת מִשׁוּם שְׁלֹא כְּסְדְרַן:

צורת אות בימ"ל 🖁

אות גימֶ״ל תּהְיֶה גוּפָּה (פּ) בְּמוֹ זַיִּ״ן (פּ) לְכַתְחַלָּה, וְכַן כָּל רָאשִׁי שְׁמֹאל שֶׁבְאוֹתְיוֹת שַׁעַּטְנִ״ז גַ״ץ דּוֹמָה לְזַיִּ״ן. וְיִהְיָה רֹאשׁה עָב, "וְרָגַל נִמִּין (פּ) דַּק

שַּעֲטְגֵיז גַ״ץ דּוֹמֶה לְזִיץ. וְיִהְיֶה ראשָה עָב, "וְרֶגֶל יָמִין ω זְיִלְ רְיוֹדֵד מְעֵט לְמַשָּׁה יוֹתֵר מִעֵּרְךְ שְׂמאל. וְלֹא יַעֲשֶּׁה וְיָרְבְּי זֶה הַשְּׁמִאל בְּשְׁבּּוּת אֶלָא מְעַט, " וְּגָב מִּוֹלֹא יִהְיֶה מָשׁרּךְּ לְצָת עָב אֶל הַזִּיִיץ שְׁבְצִדְּה וְלֹא בְּדִּקּוּת, הַדְלִי״ת. וְהַיָּרְךְּ שְׁמִאל יִהְיֶה מָשׁרּךְּ לְצָת עָב אֶל הַזִּיִיץ שְׁבְצִדָּה וְלֹא בְּדִקּוּת, כִי תְּמוּנְתָה שְׁמָהִיֶּה נְרָאִיה כְּמִין נִוּ״ן כְּפוּפָּה. וְהַיֶּרְךְּ יִהְיֶה נְמוּךְ כְּדֵי לְהַסְמִיךְ אֵצֵל רֹאשׁוֹ. וְשְׁלֹשֵׁה הָגִין עַל רֹאשָׁה. מּא מְב נְדְּבָּק הָיַרְךְּ בְּהָרֶּאֶל, יְּגְרֹר הַיָּרָדְ וְדִי בְּכָךְ, כְּמוֹ שְׁמְבֹאֵר בְּסִימְן לֹב סִעִיף יוֹ לְענְיִן גְּרִירָת הַחַרְטוֹם. וְדִינִי הַתְּגִין נְהַבָּאַר בְּסוֹךְ סִימָן זֶה בַּמִשְׁנָה בְרוּרָה, עֵין שַׁם:

צורָת אות דַלְ״ית 🏲

אות דַלְי״ת צָרידָ װּ שִׁיְּחָא גַּגָּה אַרוּכָה וְדָגְלָה קצְדַה, שָׁאַם הְּחָא דַגְלָה אַרְכָּה מְנְקָה הַתְּיִנוֹק די. מגַּבָּה הִדְּמָה לְכִּ״ף בְּשׁוּטָה וְתַבָּּפַל כְּשֶׁלֹא יִקְרָאָנָה הַתִּינוֹק די.

צורָת אות הַ״א 📆

אות ה״א צָרִידְּ לַעֲשׁוֹת לָה אּ לְכַתְּחְלָּה מָג קָטָן לְמַעְלָה מְצֵד שְׁמֹאל. וּבַאֲחוֹרֶיהָ

שער הציון

(6) בית יוסף קל קענין: (2) (1) קל זה לכתחלה: (7) גם זה לבתחלה, אבל עקר הביקה הוא לעמיבא: (3) קמת הסופר בשם נדע ביהודה: (1) לבתחלה: (1) לבתחלה: (1) לבתחלה: (1) הרא הביקה הוא לעמיבא: (3) קמת הסופר בשם נדע ביהודה: (1) לבתחלה: (1) הרא קשים דרך קדוץ אביחוד (בל ודד באיד לדוץ אביחוד ובברוץ (2) קוד של הביקה שביע עיקה מן בידעי צירת אותיות, וכן מבאר לקדוץ בקאוד ובברוץ אות לעמיבא, עין שם: (7) קרי מגדים. ולבאודה ממה שבתב בבית יוסף מבצת מקני החל משפע הרא דק לבתחלה שימית האוד ובקרוץ בשלה ממל דמשמע מדרבי משה: (3) בית יוסף: (1) בית יוסף. וקוני לבתחלה שימית האוד וקרות בקר בקרם מופר סיפן רסה. ברית בל עקב אין לפמל, פון שאיקה בעל המחלורית כעון בקרב בית יוסף. וביוע לבתחלה מיד מיד בקר מופר סיפן רסה. ברית בלי עקב אין לפמל, פון שאיקה בעלה ממחלורית כעון ביר ביר דך קעין דליית, ומשמע מזה דכשהיא עגלה ממש למשה וצ לפטל, ועון ברבנו וירים שעמע בס בן דמעבר מלחי בלמשה: (1) בית יוסף: (2) ממה שעול לפון ביר מגדים באות טייות דאם לא הנה ראש שמאלי פווין משר הוא הדיון קבא. (2) בדרי הגדים באות טייות דאם לא הנה ראש שמאלי פווין משר הוא מדין קבא ענין עין עון ביר מגדים באות טייות ועל ביר מפול בעורה מאותיות: (1) ולעגן דיקבד עון במאר הולבה: (3) פור מגדים באות גימיל בעורה האותיות: (1) ולעגן דיקבד עון במאר הולבה: (3) פור מגדים באות גימיל בעורה האותיות: (5) בית יוסף: (3) בית יוסף: (1) לאיש בהלכות מפר תולה, ועון במצבי יוס מוב שם: (3) בית יוסף: (1) לאיש בהלכות מפר תולה, ועון במצבי יוס מוב שם: (3) בית יוסף: (1) לאיש בהלכות מפר תולה, ועון במצבי הולבה: (1) בתולה מיון לו:

צורַת אות זַיִ״ן 🕈

אות זַיִּץ' (פּ) צַרִּדְּ לְּזָּהַר שָׁלֹא תִּהְיֶה רְגַלָּה אֲרֶכָּה, שָׁלֹא יְתְדְּמֶּה לְגוּ״ן פְּשׁוּטָה וְתָפָּסַל עַל יְדֵי קְרִיאָת הַתִּינוֹק, עַל כֵּן (פּ לֹא יְהַא רַגְּלָה אָרֹךְ יוֹתֵר מועני בילומוניה בינישיה עיבר ליבוא מורך משני עיברי מועלע מבחר ליבייה

צורת אות חי"ת 📆

אות תַּיִתְי שְׁהֵי דַגְלֶיתָ (6) כָּתְמוּנַת שְׁנִי זֵינִי״ן. וְחָזַוִ״ן שֶׁבְּצֵד יָמִין (9) כָּוֹן מּוֹל הַעָּר נְיִעוֹ הַיוּנִי״ן בּתְּבָּה זה מיה לעשור הברי בעשור שלל הער נחני מונים היוניין בתוכנה זה מיה

לַעשוֹת קָרָן ראשוֹ עָגֹל בְּצֵד יָמִין. וְיִהִיוֹ הַזֵינִי״ן רחוֹקִים זָה מִזָּה (מ) לכל היותר פעבי קלמוס, חהיו מחברים בחטוטרת יחדו (הוא פמין גג גָּבוֹה]. וּמַקֵּל (יוֹ [הוּא כְּמִין תָּג נָּרוֹל] יַעֲשֶׂה לָה (יוֹ בְּרֹאשׁ רֶגֶל הַשְּׁמֹאל וְלֹא באַמצע. וצַרִיךּ לַזָּהֵר וּוּ שַׁלֹא יַאַריךּ בָּגַג הַחֵי״ת, וְאַם הַאַרִיךְ פַּסוּל, וְאֵין לוֹ תקון בתפלין ומזוזות משום שלא כסדרן. במה דברים אמורים, שעשה שמי ַזִינִי״ן וּ)וְגַג רָחָב דְּזָה לֹא הָוַי כִּמִין חֲטוֹטֵרָת וּוּ) שֶׁהוּא מְשַׁ∈ָּע, אֲבָל אָם עָשָׂה הַהַי״ת כִּדַעַת רַשִּ״י [רָהִתָּוּ חֵי״ת פְּשוּטָה בָּלֹא חְטוֹטֶרֶת שֶׁעל גּנָה], אַפְּלוּ אַם האריך הרכה, כשר כדיעכד אף על פי שאינה מרכעת. אם עשה החי"ת (מ) כתמונת שני ווי"ן או כדלי"ת וא"ו או כדלי"ת וי"ן וחטוטרת על גבם. כשר בדיעבד, שהרי לא נשתנה לצורת אות אחר על ידי זה, ומכל מקום אָם אָפְּשָׁר לְתַקּן לִגְּרֹר יִתְרוֹן הָאוֹת וְהַחֲטוֹטֶרֶת יִשְּׁאֵר בִּמְקוֹמוֹ, כְּגוֹן בְּחֵי״ת שתמונתו היה כדלי"ת וו"ן סוה חטוטרת שלו געשית באמצע הדי ולא בּסוֹפָה, יַגִרר מן הַד׳ מִקְצָתוֹ עַד שַׁתַעָשָה כְּמוֹ זַיִ״ן, אֲבֶל אָם עוֹמֵד בְּסוֹפָה, יַחָלֵק הָאוֹת כְּשֶׁיִגְרֹר מִן הַדַלֶּי״ת, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ תִּקּוּן אַחַר כָּןּ בּתְפּלִין וּמְזוּוֹת שֶׁמְעַכֵּב בָּהֶן שֶׁלֹא כְּסְדְרָן, עַל כֵן מּיּ יַשׁ לְהַכְשִׁיר בְּלֹא תקון. אַבָל בְּסַפַּר תּוֹרָה פּיּ)אם נִמצָא חֵי״ת שַׁתִּמוּנַתוֹ הַיָּה כְּדַלֵי״ת וְוַיִ״ן או שני ווי"ן, אף שאין להוציא אחרת משום זה, מכל מקום כחל ככל גוני צריך לתקן האות עד שישמידו על תמונתו הראויה. וצריך להוהיר הַפּוֹפְרִים עַל זֶה, כִּי תִּמוּנַת הַחֵי״ת שֶׁכָתַבְנוּ לְמַעְלָה יָשׁ לוֹ עָקָר בַּתַּלְמוּד וְעָמֶדוּ עָלָיו גִּדוֹלֵי הָרִאשׁוֹנִים זַ״ל. וְדַע עוֹד, דְּבְדִיעֵבֶד אָם עָשָׂה לְהַחִי״ת (מּ) מַקּל לְבַד אוֹ חֲטוֹטֶרֶת לְבַד, כָּשֵׁר. וְהַגָּאוֹן ד' עֲקִיבָא אֵיגֶר מַפִּיק בתדושיו דאפלו נחסר להתי"ת התטוטרת וגם המקל, שהיה תי"ת פשוטה בְּחֵיתִי״ן שֶׁלָנוּ, בָשֵׁר בְּדִיעֲבַד, רַק אָם אֶפְשָׁר לְתַקַן בְּקַל לַעֲשׁוֹת לָה מַקַל יַעשׂה, דְּהָוִי כִּלְכַתְּחַלָּה. אָם גָפָּסַק יַרְדְ הַחִי״ת וְלֹא גִשׁאַר כּוֹ רַק כִּמְלֹא יו״ר, דַי בִּכָךָ, בֵּין יָרַךְ הַיִּמִינִי אוֹ הַשְּׁמָאלִי [פְּרִי מְגָרִים בּפְּתִיחָה בְּמה שֶׁבַּתב יַרָאֶה לִי הָהוּא הַדִּין לְשָׁאַר אוֹתִיּוֹת וְכוּי, וּמה הְנַקט הפְּרִי מְנָרִים שָׁם יַרְדְּ היְמִיגִי, מְשׁוֹם אַחְרִינֵי דְּוָכַר שָׁם נָקט]. וְעַיַּן בְּסוֹף אוֹת תִּי״ו מַה שֶׁכָּתַבְנוּ שָׁם.

יַּנָהַר כּוּ לְכַתְּחַלָּה שֶׁתִּהְיֶה מְדֶבַעַת כְּדֵלֶי״ת וְלֹא עֲגֻלָּה כְּדֵי״שׁ. וְאֵין צְרִיךְּ לַעֲשׁוֹת לָה עָקַב כְּמוֹ כְּד׳, רַק גּ) שֶׁתְּחְיֶח אוֹת חַדָּה. וְהַנְּקְדָּה שֶׁבְתוֹכָה לֹא תַּהְיָה סְמוּכָה לְגַנָּה, אֶלָּא יְהַא בִּינִיהֶם חַלָּק כָל כָךְ בִּכְדֵי חּ שֶׁאָדָם בִּינוֹנִי יַכּירָנוּ הַיטַב מַעַל סַפֶּר תּוֹרָה שֶׁעַל גַּבֵּי הַבִּימָה כְּשָׁקּוֹרָא בּוֹ, וְלֹא יַרְחִיקָה מגגה יותר מעבי הגג. ואם נגע בגגה אפלו נגיעה דקה כחוט השערה, פּסוּלָה אַף עַל פִּי שַהַתִּינוֹק יוֹדֵעַ שַהוּא הַ״א, כִּדְלְעִיל כַּסִימָן לב סִעיף יח וְכֹה, עַיַּן שָׁם. וְלֹא תַּהְיָה הַנְקְרָה נָגֵר אֵמְצַע הַנָּג, אֵלָּא נָגֵר סוֹפָה בְּצַר שְׁמֹאל. אם נשה באמצע בסדלה רצריך לתקנה, החינו לגרוה ולתעמידה בסופה. ראם בתב התבות שאחר זה ראין יכול לתקן משום שלא בסדרן, פסיגרר הַבָּג שַׁיָּהֵא שָׁוָה לָרֵגַל. וּבִמָּקוֹם שַׁבָּם תִקּוּן וָה אֵינוֹ יָכוֹל לְעַשׁוֹת, כְּגוֹן שֵׁהַהַ״א בְּאֶמְצַע הַתַּבָה וְאָם יִגְרֹר הַגָּג יִהְיֶה כִּשְׁתֵּי תַּבוֹת, אֲזַי יֵשׁ לְהַכְשִׁיר (0 בְּלֹא ַתְּקוּוּן וַכִּי יֵשׁ הרְבֶּה מֵהָרָאשׁוֹגִים שֶׁפּוֹבְרִים שֶׁתְּמוּנת הַ״א כָּךְ, עיֵן בְּחְדּוּשֵׁי הרשְבָּ״א על שׁבָּת קג וּכְחָדּוֹשֵׁי הַרִיטְכַ״א שָׁם, וּכְרשְׁבַּ״א הֹנְדְפָּס מֵחָדָשׁ על מְנָחוֹת דּף כט, ובר"ן בפרק הבונה, ובחדושי מאירי, ובחדושי הר"ן הגרפס מחדש על שבת פֶּרֶק הבּוֹנֶה, שַם מוּכָח לְהָדִיָא מִוּיִעָם שֶׁתְּמוּנת ההֵ״א כַּדְ]. וְעַתָּה נְכָאֵר איכות הנקדה. הנקדה תהיה לכתחלה דקה למעלה ועבה קצת למשה, כעין יו״ר, ותהיה לכתחלה עקפה קצת למשה, ולצד ימין ולא לצד שמאל, פּן תִּדְמֶה לְתִּי״ו. וְאֹרֶךְ הַנְקָדָה לֹא יִפְּחֹת גַּם כֵּן מִאֹרֶךְ יו״ד עם עֹקֶץ הַתַּחְתוֹן שַׁלָּה, וּלְעִכּוּבָא הוּא אֲפִּלוּ בְּדִיעֲבַד, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן לב סָעִיף (טו) [טר] בָּהַגָ״ה, עַיַּן שָׁם בַּמִּשׁנָה בִרוּרָה. וְצָרִיךְ לְהַוֹחִיר הַפּוֹפרים, שַׁנְּכְשָׁלִין בְּוָה מאד. וגראה לי דעל כל פגים תקון מהגי כנה אפלו בתפלין ומווזות אם הַתִּינוֹק קוֹרָאוֹ לָהַ״א, רָאֵין בָּוָה מְשׁוּם שֵׁלֹא כִּסְדְרָן, דֵּמְיָא דְּמָה שֵׁהַקֵּל הַפְּרִי מָבָרִים לְתַקֵּן כַ״ף פְּשׁוֹטָה אָם עֵשָּאוֹ מְרֶכָּע, לְהוֹסִיף דִּיוֹ עָלָיו, עַיַּן שָׁם. הַפְּרִי מְגָדִים בְּסִימָן לֹב סָעִיף קָטָן לג מִסְתַּבּּק אָם צָדִיךְ לִהְיוֹת הַנְּקְדָּה בְּסוֹפָה שָׁוָה דִּוְקָא לְיֶרְךְ יָמִין, אוֹ אֲפָּלוּ אָם גַשְׁלְמָה בָּאָמצַע הַיַּרְךְ שַׁפִּיר דַּמִי, רַק שָּיִהְיָה בָּה שִׁעוּרָה חְהַיִנוּ כִּמְלֹא יו״ד וְכַנֵ״ל. וְעַיַּן בִּתְשׁוּכוֹת בִּנְין עוֹלֶם בְּסִימָן

גר. וְעַל כָּל פָּנִים גְרְאָה חָיֵשׁ לְהָקֵל עַל יְדִי לְרִיאָת הַמִּינוֹק. וְעַיַּן לְקַמַּן כְּדִין ביישׁ שַׁעְשָׁהוּ קַצַר כְּוַיִיר: צורָת אות וָא״וּ וּ

אות נא"ר צָרִידְּ לְּהָיוֹת (שּׁרִאשָׁה קַצְר לֹא יוֹתֵר מַנֻבְּי צְּלְמוֹס, כְּדֵי שְׁלֹא הַרְבָּק לִיישׁר, וְנְצָּלָה אַרֹּךְ כְּעֵבִי שְׁנֵי קַלְמוֹסִים, כְּדֵי שְׁלֹא הִּדְמָה לְיִי"ב. וְלֹא יַצְשָּׁנְה פּוּאַרֹּךְ יוֹתֵר מִדְּאי, פֶּן הִּדְמָה לְתִּיוֹק לְנִי"ן פְּשׁוּטָה. וּמִשְׁעֵם זָה גָּם כִּן טוֹב שְׁהָּהְיָה רֹאשָׁה עֲצָלָה לְצֵר יָמִין, שְׁלֹא הִדְמָה לְוִי"ן, וְאַרְ עַלֹ פִּי שְׁרֹאשׁ הַזִּיִּ"ן עוֹבֵר מִשְׁנֵי צְּדִרִין, מִכְּל מְקוֹם יֵשׁ לְחשׁ שְׁמָּא הִינִיק דְּלֹא חַבִּים וְלֹא טִפְּשׁ יִקְרָאָנָה וַיִּי"ן, הַבְּּכֹל. וּפְנֵיח יְהְיָה שְׁהָה וֹלְא הַבִּים וְלֹא טִפְּשׁ יִקְרָאָנָה וְיִי"ן, לֹא שְׁבוֹר בְּאָמְצֵע. גַּם טוֹב שְׁנְּבְיה הְתְּמִיה מְהָיה לְמְשָׁה, לֹא שְׁבוֹר בְּאָמִצְע. גַּם טוֹב שְׁעָבִיה הְתִּמְעט וְחוֹלְךְ מְעָט מְעָט עִד שְׁהְהִיָּה חַהְיה לְמִשָּה. אם רְגַּל הַוָּא"ר (מִּבְּי הִיִּבְי לְהִיחֹל בְּיִל הְרָא לִיה בִּיִּר, וְהוֹל בְּי בְּלֵא יִיּ"ר, בָּסִוּל וְהָב וְנִדְמָה קְצָּט יוֹתָר, צָרִיךְ לְהִרְאוֹת מִים בּיִּל מִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּבָּי בִּיְבְּי בְּיִבְּי בְּבְּי בְּיִבְּי בְּלָּב בְּיִב מִינִם בְּעָל מִינִם מְעָט עִד שְׁהְחִייָה חָהְיה לְמָשָׁה. צִבְּים לְּבְּי בְּיִבְי בְּבִּי בְּיִבְי בְּבְּי שְׁנִים בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּבְּי בְּבְּי בְּיִבְּי בְּבְּי שְׁרִים בְּישׁ מִּים מְעָט מִנִי בִּי בְּיִבְּי בְּבְּי בְּבְּי בְּיִבְיּי בְּיִי בְּיִם בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִי בְּיִי בְּיִב בְּיִב בְּיִי בְּיִבְּי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְּי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִבְּי בְּיִבְּיִּבְי בְּיִי בְּיִבְּי בְּיִבְּיִי בְּיִיה בְּיִיי בְּיִי בְּיִיים בְּיִבּי בְּיִבְיִים בְּיִים בְּיִבְייִבְיי בְּיִבְיים בְּבִים בְּבְּיִבְייִּבְיּבְּיִבְיּבְייִים בְּבִים בְּיבְיים בְּבִים בְּיבְייִים בְּיִבְּיִים בְּרִיישׁי בְּיבְּיְבְּיבְּיִם בְּיבְיּבְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיְנִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְייִים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּבְּיבְּיבְּיִים בְּיבְייִים בְּיבְייִים בְּיבְּיִים בְּיבְּיִים בְּיבְּיִים בְּיבְייִים בְּיבְּיים בְּיבְּים בְּיבְיבִיים בְּיבְיים בְּבְיבְיבְיים בְּיבְּיבְיבְיבְיוּבְיים בְּיבְיבְיים בְּיבְּיבְיים בְּיבְּיבְ

דַלֶּיׁת בְּמָקוֹם נָא״ו, צָרִידְּ לְגְרֹר כֵּל תַּגָּג, (מּ) וְאֶפְשֶׁר דְּבָגֵי נְמֵּי לְגְרֹר כָּל הַיַּרְדְּ, דְּבָעִי בְּמִי עָבְיּיהְ לְמְחֹק בְּלוֹ, וְכַנֵּ״ל בְּסִימָן לב דְי״שׁ שָּצְרִידְּ לְמְחֹק בְּלוֹ, וְכַנַ״ל בְּסִימָן לב היומה זה:

שער הציון

(כ) כי רב הפוסקים סוברים קרשיי וגם השור לא סתב אלא וטוב וכוי ריותר נראה דאפלו לרבנו הם הוא רק לכתחלה. אחר כך סנאתי בשם ספר פתד יצחק שנם הוא בתב להקל:

(ג) כן משמע בבית יוסף, ולא תקשה מלשון השור, כמו שהתב במצרני יום טוב בחלכות ספר תודה אות ר: (ד) מגן אברהם ואלה רבה: (ד) פרי מגדים בצורת האותיית שלו:

(ג) מנו אברהם בכיקו לב פעוך קטן לג: 1 (ו) בית יוסף: (ג) פשוט גלמה מצורת ואיי: 1 (ול) בית יוסף בשם בנו במוך אייו הוא קמו ניין פשוטה הפול:

(ג) משיפו לב פעוך טו, צין שם: (ד) טור בסיקו ה: (ד) פור מצורת ואיי: 1 (ול) בית יוסף בשם ברוך שאמר מפני הפוד, אפשר לעגן שלא ישה לצד אחר יותר פלצד הברו, וגם בנה אם מפנה בשם ברוך שאמר מפני הפוד, אפשר לעגן שלא ישה לצד אחר יותר פלצד הברו, וגם בנה אם מפנה בית יוסף בשם ברוך שאמר מפני הפוד, אבל לעגן שלא ישה לצד אחר יותר מלצד הברו, וגם בנה אם מפנה הובה עד שנראה בי פטר. ודע עוד, דמה במית ויוסף על מפני הפוד היות לעגן הרבוע מפל והיותר, אבל לעגן שלא יהיה הראש צגל יש לוה מקלוד מן התלמוד, לפי פרוש הבית יוסף שהביא העד הפוד הפור מניקו לעגן הרבוע מבל והיותר, אבל לעגן שלא יהיה הראש צגל יש לוה מקלוד (ול צי בנן בבית יוסף ופשוט: (ג) בנו בבית הפור במיקו הובה אותר ביתר במיקו הובה במיקו לוי פערף קטן ג: (ד) שלהל ברוח שביו (ו) בנו אברהם בשור בעור המור הבורים בסיקו לוי פערף קטן ג: (ו) בנו אברהם בשורים, ובאלה דבה אות חיית מור הביתר העור הביתר הבני ישר בברהם שור בברה בהור מנו בשל במור של מור בשל ביתרה בניל צין שם ממפק בל הור לברה שור בברה בית לכמן על בוצי שב ביתרה בניל בית הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר ביתרה בניל בית אותר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הבית הביתר ביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר במור ביתר הביתר הביתר במור במור לבור ביתר הביתר במור במור בביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר הביתר במור במור ביתר הביתר ה

לדעת הַאַרִיי נִייל: 🖣 🔰

אָם הַחָטוֹטָרֶת שַּׁעַל הַחִּי״ת לֹא הָיָה דְבוּק לְהַחִי״ת אַד לֹא הָיָה נְפֶּר לְהָדְנִא הַהְּפָּרְדָה, מֵּתָר לְתָקְנָה אֲפַלוּ בִּתְפַלִּין וְמִזְּוּוֹת וְאִין כָּוָה מְשׁוּם שָׁלֹא בְּסְרְּרָן וּנְלְמֶּר מִפְּיִמֵּן לֹב טְעִיף כֹה עִין שָׁם], אֲבָל אִם הָיָה נְכָּר לְהָדְיָא, נִּבְּפֵּל מִמְּנוּ שַׁם הָאוֹת, * וְאָם נְפָּרַד רָק מִצֵּד אָתָר הַהֲטוֹטְרַת מְהַחִי״ת, אָפְשַׁר דְּיִשׁ לְהַקְּל לְתַקּן אֲפָלוּ נִכָּר לְהָדְיָא, וְעֵיֵן בְבַאוֹר הַלְכָה:

צורת אות טי"ת 🔁

אות טִי״ת הָרֹאשׁ הַיִּמִינִי תִּהְיָה וּ) כָּפוּף מְעֵט לְתוֹכָה, * וְלֹא יִהְיָה כַּפוּף הַרְבֵּה. והַראש השמאלי תַהָיָה כָּנַי״ן, ושְׁלשָה תַּגִּין עַל ראשה. אֲכֵל הַראש הַיִמִינִי יִהְיָה עָגל בּוָא״ו. וְגַם לְמַשָּה מצֵּד הַיִמִינִי מּ תִּהְיָה עַגַּלָּה, כִּי תְּמוּעָתָה במו ב״ף ווַי״ן. וְכָל וַה אִיגוֹ מִעַכֵּב (ג) בדיעבד [לבד בְּעָגִין בָּפוּף הרְבֵּה וְצְרִיךְ עידן לְדִינָא וְעַיֵּן בְּבָאוֹר הָלָכָה]. וְלִי גִרְאָה דְאָם לֹא הָיָה כָּפּוּף כְּלֶל לְתוֹכָה צָרִיךְּ לְהַרְאוֹת לְתִּעוֹק, וּבְכֶּל בַּוְנִי צַרִּדְּ לְתַּמְנֶה אַתְר כַּבְּ, וְלֹא מַקְּרִי בַּוָּח שָׁלֹא בְּסִרְרְ, דְּבָלָאו הָכִי הִמוּנְתָה עַלָּית. וְאם לֹא הִיָּה כָּפוּךְ כְּלָל לְתוֹכָה תְהַמִּעוֹק לֹא קְרָאָה לאות, צריך עיון אם יש לה תקנה בתפלין משום שלא כסדרו. ועין בסימן לב בּסָעיף כה לענין ח' הַחַטוֹטַרֵת, וְאַפִּשְׁר הָהוֹא הַהִּין בָּוָה, הָאֵין מֵרְגָּל בְּטִי״ת בְּלִי כְּפִיפָה וְלֹא מִקְרֵי בָּזֶה גִשְׁתַגֵּית צוּרָתָה, וְצָרִיךְ עִיוּן. וְיִזָּחֵר מּ) שֶׁלֹא יְגְעוּ הָרָאשִׁים זַה בָּזָה. וֹבִדִיעַבִר אָם יַשׁ לָהֵם תַּקְנָה עַל יְדֵי גִּרִירָה עַיַּן לְקַמַּן בְּסוֹף אות שי"ן מה שבתבנו שם. אם הראש השמאלי לא היה תמונתה בון"ן, שֶׁרֹאשָה הַיְתָח עֲגָלָה אַךְּ שֶׁהַיְתָה הַּגִּין עָלֶיהָ, צָרִיךְּ עִיוּן בְּדִיעֲבַד, לְפִּי מַה שַׁהַכִיא הַבֵּית יוֹסֵף לִקְמָן בִשֵּׁם הַגָּהוֹת מִימוֹנִי בִשֵּׁם הַרְאַ״ם, דִּמָה שֵׁאָמְרוּ בּגמַרָא דשַעַטְנֵ״וֹ גִ״ץ צִרִיכָה שָלשׁ וִיוּנִי״ן, הַיְנוּ, לֹא בְּהָגִין אֶלָּא שֶׁלֹא יַעֲשֶׂה רָאשִׁיהַם עַגֹל אֵלָא מָשׁוּךָ, שַׁיָּהָא לְכָל רֹאשׁ שָׁלשָׁה פַּנִּים, וּלְעַכּוּכָא הוֹא כִּדְמוּכָח בְּבֵית יוֹמַף בְּסוֹף סִימָן לוֹ, אָם עֵל יְדֵי הַהָּגִין מִתְכַּשֶּׁרֶת אוֹ לֹא וְאֵין לְהָבִיא

בַּאוֹר הַלְּכָה

ח * וְאַם. דַּע, דְהַפָּפָק אֵינוֹ דַק לְפִי מָה שְׁבֵּדְיְנוּ בְּסִימָן לֹב סָעִיף כה בְּבֵאוֹר הַלְכָה לְהַלְכָה כְּדַעַת הַפְּאוֹן ר׳ עֲלִיבָא אֵיגֶר דְּתְקּוּן מוֹעִיל בְּאוֹת שָׁאֵינוֹ נְרָאָה בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אֲפְלֹּוֹ דְנַכְּר הַהַפְּרָדָה וַדְּלְבַאַח סְפְּרִי סְנָרִים אֵין מִּחְוּן מוֹצִיל כָּנְה כִּחְפִּלִין מְּתְיִים בְּעֹנְי בְּצְמוֹ שֵׁם וּמְוֹוֹת., בְּגוֹן בְיִיּיִד הָאַלְ״ךְ שָׁאֵינוֹ גוֹגַעַ לְהָאַלֶ״ךְ, אַךְּ דְהַיִּיִּדְ בְּפְּנֵי עַצְמוֹ שֵׁם

קָּרְיָא רְאָיָה מִפְּרִי מָגְדִים שָׁכְּתַב דְּבְּרִיעָבֵד כְּשׁר אם לֹא הָיָה כְּוָיִ״ן, דְּאָפְשְׁר שְׁלֹא יִסְרְנִן הָיָה עוֹבר משְׁנִי צְדָדִין כְּוַיִּ״ן אֲכֵל לֹא עָגֵלְה, וְצַרִיְךְ עִיּוּן לְהַרְאָ״ם, וְגִם אוּלִי מִמְּנִּיּ אִין הֲלָכָה כְּהַרְאָ״ם בָּזָה. וְעַיֵן בְּסִימָן לוֹ בַּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעיף קַטָּן טוּ בָזָה: צורָת אות יו״ד לֹּ

אות יו״ד שעור גופה וּ מָלא קַלְמוֹס אָתָד וְלֹא יוֹתֵר, שְׁלֹא הַדְּסָה לְרִי״שׁ. וִיכָּמֹב אוֹתַה יְשָׁרָה, דְּחַיְגוּ שַׁמְּחָיָה רֹאשָׁה וּפְגַּיִתְ וּס שַׁוִּים וְלֹא פְּגַיִּתְ

כלפי מעלה. גם תהיה למעלה (ג) עגלה לצד ימין לכתחלה. וו) ויעשה לה רגל מצַד יָמִין וִיעַקָּם הַרָגֵל לְצַד שְׁמֹאל. וְיִהְיָה הָרֶגֵל קַצָּר וְלֹא אָרֹךְ. שֶׁלֹא תִּדְמָה לָנַא״וֹ וְתַּפָּסֵל עַל יְדִי קְרִיאַת הַתִּינוֹק. *גַּם צָרִיךְ לְהִיוֹת לְהַיוֹ״ד תָּג קְטָן מלמעלה על פּגֶיה, וּכְנַגָּדָה עֹקֶץ קטָן יוֹרֵד מלְמַשָּה, וְהַעֹקֶץ יִהְיָה קצָר מִן התג. גם יהיה קצר יותר מרגלה שמצד ימיני, פו תדמה לחי״ת. ואם האריך הַעַּקֶץ עֵד שַׁשַּׁוֶח לְמַשְּׁח לְוֹדֶל יְמִינֵי וְנֵרְאִית בְּחִי״ת לְטַבֶּה, בְּסוּלָה, וְלֹא מְחַבֵּי גִּרִירָת הַעַּקָץ עֵּד שַׁיִּהְיָה קַעֵּר בְּחַלְכָתוֹ הָהוַי לָה תַּק תּוֹכוֹת, אָלָא "יִגְּרִר כָּל מעקץ חחור הכתבנו כהלכתו, ולא מהני קריאת התינוק כוה (כן הכיא כּספר מְשָׁנֵת אַבְרָהָם בְּשֵׁם בֵּית יְהוּדָה וּלְדָוְד אֱמֶת וּמעשה רוֹקֵח וְקְנָאת סוֹפְרִים סִימָן יב], וּבְסַפֶּר תּוֹרָה מַיְרִי וְלֹא בִּתְפִלִּין וּמְזוּזוֹת, חְהָוֵי שֶׁלֹּא כְסִרְרָן. וְיֵשׁ מִי שֶׁבָּתַב דְּלַדַעַת רִ״י אַכַּסְגַדְּרָגִי [המוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף דְבוּר המתחיל וו״ל הרֵיאַ״ם נְמַצָא בְּהַבָּהוֹת מִיְמוֹנִי וְכוּי] דְּקָיְמָא לָן כְּוָתֵה, צָרִיךְ לְּגְרֹר גַּם רָגֶל יְמִינִי וְאַחַר כָּךְ יַתַקּן [גם זֶה שָׁם] [תִשוּבת חב״י בִּסִימָן עד וְהוּבָא בִּפְתָחֵי תִשוּבָה לִיוֹרֶה דֵּעָה בְּסִימֵן רער סָעִיף קָטָן (ו) [ה]] וְעַיָּן בְּבָאוּר הַלָּכָה שַׁבַּאַרְגוּ דְיַשׁ לְהַחְמִיר בְּבַעָה זוֹ. וְסַפֶּר תוֹרָה שֶׁנְמִצְאוּ בָה יוּדִי״ן כְּצוּרַת לַמֶּ״ד קְטַנָּה, בְּסוּלָה, וְצָרִיךְ לְגַרָר כָּל הָאוֹת וַלַחַוֹר וְלְכִתֹב יו״ד מַחָרָשׁ, דְּבַלָאו הָכִי הָוֵי חַק תּוֹכוֹת, וֹבְיוּדִי״ן שֶׁל שֵׁם צָרִידְ לְסַלֵּק כָּל הַיְרִיעָה. אַךְ אִם הַיוּ״ד גָרְאָה מַמָּשׁ כְּלַמֶ״ד

שער הַצִּיון

ל (ח) בית יוסף: (ג) מוקח מבית יוסף וכן איתא בְּאָגוּר בְּהָדְיָא: (ג) עַין בּפְּרִי מְנְדִים שְׁמְּדִים שְׁמְדִּים שְׁמָרִי בְּנִן יִיקְא שְׁמְן לְהָס מְּקֹר בְּלֹ שְׁמְן בְּהַשְּׁאָר שְׁאִין לְהָס מְקֹר בְּלֹ בְּיִרְ שָׁאִן לְהָס מִקְּר בְּלֹ בְּרִי בְּיִר בְּיִרְ יִב עִיג: ' (ח) בְּחוּדְ שְׁאָמַר בָּאִיב הַחֲמִישׁי: (ג) בִּית בְּרָי יִב עִיג: ' (ח) בְּחוּדְ שְׁאָמַר בְּאִיב הַחְמִישׁי: (ג) בִּית יִמַף: (ג) בְּרוּדְ שָׁאָמֵר שְׁס: (ג) בְּרוּדְ שָׁאָמֵר שָׁס: (ג) בְּרוּדְ שָׁאָמֵר שָׁס: (ג) בְּרוּדְ בִּיִת יִיסֵף בְּל הְעִנְיִן:

אות אַחַר עַלִיו, מָכָל מָקוֹם כֵּיוָן הַיַּחַר הָאוֹת זָה אַין שַׁם אַחַר עַלִיו, מוֹעֵיל זָה גַּם כַּן לְהַיִּיִד הָלֹא יָקוֹרא עַלִיו שַׁם יִיּד אַלֹּא שׁם אַלִּ״ךְ עַלְיו, וּכְמוֹ שַׁנְּכֵּר שְׁם הַפְּרִי מָגִדִים גַּם כַן אָת עֶצֶם הַסְכָרָא הַאֹּו (וַרַק לְשִׁשְׁחוֹ אֵין מוֹשֵׁל הָה כִּי אָם בְּלֹא נָפָר הַהַפְּרָדָה לְהָדְרָאו. וְבַרְדְנוּ שֶׁם גַּם כַן דְאַת עֶצֶם הַסְכָרָא הָאוֹ (וַרַק לְשִׁשְׁחוֹ אֵין מוֹשֵׁל הָה כִּי אָם בְּלֹא נָפָר הָהַפְּרָדְא וְהָדְאָשׁוֹ אֵינָם גוֹדְעִים זָה לָזָה וְהָיָה נָכֶּר הַהַפֶּרָדָה, אֵין מוֹעֵיל הַקּוּן מִשׁוּם דְּנָרְאָה כִּשְׁנִי זִינִי״ן, וְלֹא אָמְריגון הְהַהָטוֹטֶרָת יַצִּיל אָת הָאוֹת שַׁיָּבֶּרָא עַל יְדֵי הַחֲטוֹטֶרָת עַלְיוֹ שֵׁם חַיִּ״ת עַרִין, עַל כַּן אָפְשַׁר דְּגָם כָּזֶה עַרִין אֵין הָמוּעָת חַי״ת עַלִּיו, מְשׁוּם דְאֵין דָבוּק מָצֵּד אֶחָד לְחַזַיִּץ, אוֹ אָפְשַׁר דְבַוָה דְּהַחָטוֹטֶרֶת לְמַעְלָה אֵין נְפָּסְק בְאֶמְצַעוֹ, שֵׁם הַטוֹטָרָת עָלִיו וּפִצִּיל עַל הַזַיִּן שָׁמָּחָמִיו שֶׁלֹא יִקָּרָא עָלִיו שֵׁם זַיִּין, וְכַנִּ״ל בְיוּ״ד הָאַלֶ״ף, וְצָרִיּג עִיּוּן: מֹ * וְלֹא יִהְיָה בְּפוּף הַרְבָּה. וּמָה נְקְרָא כָפוּף הַרְבָּה, ַפַּשָּׁמַע מְבָּרוּךְ שֶׁאָמַר בָּא״ב רָאשוֹן, אָם גוֹצֵע בָקָרָקע הַטִּ״ת, וְכַן מַשְׁמַע מַפַּפַר הַאָגור אַךְ צָרִיךְּ עָיּין, הָאָם כַּן, מַה זָּה שֶׁבָּתַב הַבֵּית יוֹפַף הַשַּעַם דְּבָּזָה יִדְמָה לְגַּמָרֵי לְפַּ״א, הָהֹרָא לְשׁוֹן זֶה בְּסַפֶּר הַתְּרוּמָה הָתָּבְּחוֹת מַיְמוֹנִי (הַיָּט בַהָּצר הָצר שְׁפֹצר נִמִין, רְאַר שְׁפֹצר הַשְּׁמִיל הִיא הַנִּין מִיְמוֹנִי הַיְּמֹבְיוֹת מַיְמוֹנִי (הִיְט בַהְצר הָצר שְׁפֹצר הַבְּר הַשְׁרִיּמָה הָתֹּבְּחוֹת מַיְמוֹנִי (הִיְט בַהְצר הָצר שְׁפֹצר הַבְּר הַבְּרוּמָה הְתַּבְּחוֹת מַיְמוֹנִי (הִיְט בַהְצר הְצר שְׁבִּי הַבְּרוּמָה הְתַבְּהוֹת מִיְמוֹנִי (הִיְט בֹהְצר הְצר בְּיִבְּרְהוֹיִם הְּבֹּרְהוֹת מִיְמוֹנְי וֹהְיִּר בְּמִרְבְּיִהְ נַדְּטָה לָאוֹת אַהַר אֵין זֶה בָּתִיבָה הַסָּה, וּכָהַאי גַּוָטָא הוא כָּל שִׁישׁת פַּפֶּר הַיָּרָאים עַל הַכָּרַיָּתָא ווֹ בְאַלְפִיין נְצִינִיין וְכַדּוֹטֶה, צֵין שְׁם. וּמַעֲשׁׁה רֹקָה בְּשֵׁם פְּהַבְּאַיים בְּל הְּבָרָת חוֹלְקִין עַל הְבָּרָא ווֹ מַץ מָן מֹן מֹן מַמָּרְיִם, הַלֹא בְּפֶּ״א בָתְבוּ הַבָּרוּהָ שָׁאָמַר וְהַאָגור וְבֵן נְפָּסָק הַהִּיוֹ לְאָפֹן דְאָם נָגְעָה הַנְּקְדָה בְאִינָה צַד בְּפְנִים פְּסוּלְה, וְאִם כַּן אַדְּבַבָּה, אָם לֹא יַכָּפַפָּנָה כַּל כַּדְּ יָהַיָּה דּוֹמָה יוֹתֶר לָפַ״א, אָלָא וַדָּאִי דָאַךְ אָם אִין גוֹגַע בַּקָרַקְע הַטִי״ת כל שַׁכָּפוּף הַרְבַה אָסוּר, וְהוּא הַדִּין אָם גוֹגַע, דְעַל כַּל פָּנִים דְּמַי בְּמַלְבָת לָפּ״א. וּכָזָה נִיתָא לִי מָה שַׁהַשָּׁמִיט הַבִּית יוֹסַף וְהַלְבוּשׁ וְכָל מְפָרְשֵׁי הַשַּׁלְתָן עַרוּךּ לְבָאַר זָה, רְאִי הַנָּה סְבִירָא לְהוּ לְהַא הְהַבְּרוּךְ שַׁאָפֶר לֹא הִיוּ שׁוֹתְקִין מַלְכַאר וָה, ולא לכתב סתָם כָפוּף הַרבַה. עוד רָאִיתִי לָבָאר בִּמְקצֶת הַדִּין לְעָנֵין דִּיעָבָד, דְהַנָּה רָאִיתִי בְדַבְרִי הַנְּרָה לְכַתְּתְלָה, מַשְׁמַע דְּבִדִיעָבֶד מָתָּר. וְבָסָפֶר לְדָוֹד אָמֶת רָאִיתִי שֶׁבָתָב וְזָה לְשׁוּגוֹ, לא יָכֹף הַרְבָּה הָאוֹת ט' לְתוֹכָה פָּן יְדְמֵה לְצִמְרֵי לְפֵיא. שָׁאָם הַגְּע הַקּוֹץ שֵׁלָה בְּגוֹפָה בְּפְּנִים פְּסוּל. וְהַבָּה אָם מֹאמַר דְהַבָּרֶ״וֹ מְפָרָשׁ כָּפוּף הַרְבַה כְהַבְּרוּךְ שָׁאָמֵר הַנַ״ל, דָבֶר זֶה בְּמַהֶלֹאֶת שָׁנִיי, הַבְּרֶ״ו מְכָּדְיוֹר אֱמֶת פוֹפֶל. אָמְנָם עִקָּר דְינָא לְענָין דִּיעֲבֶר בֵּין אם נפרש בפרושנו הנ״ל ובין להברוד שאמר האגור צריד עיון לפי מה שבתוב בפבר היראים ההתרומה והגהות מימוני. דבנה ידמה לגמר לפ״א, ובתב שַׁם בְּסַבֶּר הַיִּרָאִים הַהָּרָיאַה דָהָרָא הָזֶהוּ כַּוְנַת הַבְּרַיְתָא שֶׁלֹא יַשֵּשֹׁה שַתִּי"ן פַּאִי"ן וְכוּי, וַהָלֹא עַל כַּלָם סִיּמָה הַבְּרַיְתָא דְיָגְנֵו (וַכְּרַמוֹבָה שָׁם בְּגְּטָרִא). אָכן לְפִּי מַה שָׁפָתַב הַרֹא״שׁ בְּהַלְכוֹת סַפֶּר תּוֹרָה בְעַנְיוֹ הָשׁם רַבַּגוּ תִּם וְזָה לְשׁוֹנוֹ, וְכֵן שׁתי״ן פאי״ן, שָׁאַף עַל פִּי שָׁאֵין דּוֹמִין לֹא בְּבְתִּיבָתָן וְלֹא בִקְּרִיאָתָן, פַתָב רַבְּנוּ תָם שַׁתָּהָא צָד יָמִין שֵׁל טִי״ת כָּפוּף, וָאָם תָהָפָּן אוֹתָה עֵל צַד שָׁמֹאלָה יַרָאָה פ״א, אֵין שוֹם רָאָיָה לֹכָאן, דְּכַוְנַת הַבַּרַיְתָא לְהַשְׁמִיעֵנוּ הָאָף שַׁהְטֵי״ת דוֹמָה כַּאִיזֶה צַד לְפֵּ״א אַפּלוּ הָכִי לֹא יַעֲשֶׂנָה פ״א, אֲבָל לְעָנָן כָפוּף מְעָט וְהַרְבָה לֹא הִשְׁמִיעָנוּ הַבְּרַיְתָא דְיַבר, וְאִם כַּן מְנַין לָנוּ לָאֲסֹר, וְעוֹד רְאָיָה גְּמוּוָה שְׁהַרֹא״שׁ אֵין סובר כָלָל הָוּ נָפַקא מָנָה דְּכָפוּף הַרְבָה, שַׁהַרִי שֶׁם בַּהְלָכוֹת סָפַר תוֹרָה הַעָּמִים כַמְעָט כָּל לְשׁוֹן הַתְּרוֹמָה וְדָבֶר וָה הְשׁמִיט, שׁמֶע מָנָה דְּלֹא סְבִירָא לָה, וְכַן השור ורבנו ירתם לא הזכירו כלל דבר זה רק כתבו סתמא שיהא כפוף. העולה מדברינו, דכפוף הרבה תלוי במחלקת, דלדעת התרומה והיראים והגהות מַיְמוֹגִי פָּסוּל אַךְּ בְּדִיעֵבֶר, וּלְדַעַת הַלֹא״שׁ וְהַמִּבוּוּ יָדַהָם מָמָר, וְכִיוֹן דְּחוּא מִלְתָא דְאוֹרַיָתָא צָרִידְּ לְהַהְמִיר, וְאָם כֵּן לְפִי פַּרוּשְׁנוּ הָנַ״ל דְכָפוּף הַרְבָּה מקרי אף בלא נגיעה למשה, יאפר בכל גוני. אמנם קשה מאר להחמיר בדבר בדיעבד נגד הברוף שאמר והאגור דמשמע מהם דמתר בלא נגיעה, אבל לָכַתְּחַלָּה נִוּאָה לִי דְּצַרִידְ לָתַאָן בְּמָקוֹם דְאָפְשֶׁר, דְּמָיְגוֹ בְסַפֶּר תּוֹדָה אָם נִמְצָא בֵן בְעַת הַאָּרִיאָה אֵין לְהוֹצֵיא אַמָרַת עַבוּר זָה רִיִסְמֹךְ עַל הַפְּכִּשִׁירִים, אַכַּל אַתַּר בָּדְ יִמְחָק הָט׳ עַר שַׁיְבַשְּלֶנוּ מָצוֹרַת אוֹת וְתַקְּנָנוּ, דָאִי לָאוּ הָבִי מִפְּסַל מִשׁוּם הַק תוֹכוֹת, ובֹתְפִלִיו וְמְזּוּוֹת דְשַׁלֹא בְּסְרָן פָּסוּל, יְסְמֹךְ בָּנָה עַל הַפְּבְּשׁירִים הַנֵּ״ל. וְאָם נָגְינֶה הַכְּפִיפָּה בַּאָרָקְע הַשִּי״ת, אַך בֹּהָפּלִיו וְמְזוּוּוֹת פָּסוּל, וֹכְדַעַת לְדָוֹד אֲמֶת הַנִ״ל דְאֵין לְהַקָּל נָגֶד הַהְּרוּמָה וְתֹבָּחוֹת מִיְמוֹנִי הַנַ״ל, וְאָפְּשֶׁר דְּגָם הַרֹא״שׁ בָּזֶה מוֹדֶה דְּפָסוּל מַשַּעַם דְנִשְׁמַנִּית צוּרָתָה בָּזֶה, וַאֲפָלוּ אָם הָרָאוהָ לְתִּינוֹק וּקָרָאָה טִי״ת, הַלֹא אֵינוֹ מָקוֹף בְּוֹיל בְאוֹתוֹ טָקוֹם, וּכְדְלָקְפָּן בְאוֹת שִׁי״ן בְּסוֹפּוּ, אֶלָא דְּמָשׁוּם זֶה לְחוּד הָיָה מְהָגֵי בְּרִידָא לְחוּדָא בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, מַה שָׁאִין כֵן לְהַתְּרוּמָה וְהַבָּהוֹת מַיְמוֹנְי דְּוָהוֹ בְּכְלֵל שַׁתִּי"ן, בְּכָל אַוְנֵי צִרְיָּד לְבַשֵּׁל הָאוֹת מָצוּרְתוֹ, וְזָה לֹא יָצֵיר בֹתְפּלִין וְמָוּהוֹת וְכַנֵ״ל: יֹ * בַּם צָריָה לָהִיוֹת לְהִי״ד מָג קטן מְלְמַעלָה וְבוּי. וּלְענִין דִישָבֵר מַשְׁמַע בַּלְבוּשׁ דְיֵשׁ לְהַקֵּל, אַךְ לְעֵנִיוּת דְשָׁתִי צָרִידְ עִיּיּוְ, דְּבְבָרוּדְ שָׁאָמַר בָא״ב הָרִאשׁוֹן מוּכָח בְּפַרוּשׁ דִּלְרַבֵּנוּ תַּם שַׁוָה לְעָנְין בְּסוּל הַפּוֹץ הַמִּתְמוֹן וְהַמָּג הְעָלְיוֹן, וּמַה דְנָקֵט הַמִּשְׁנָה, אֲפָּלוּ קוֹצוֹ שֶׁל יִי״ד מַעָּכָב וַלֹא נָקָט הַמָּג, אָפְשֶׁר דְּלַרָבוּתָא אַךְ שָׁהוֹא קָטָן מַהַתָּג, כָּדְאִיתָא בָּבִית יוֹפֶך, וְנֵס הַלֹא בָּרֹא שָׁ בָּהְלֹכוֹת סָפַּר מּוֹדָה וְכַן בְּהַגְּּהוֹת מַיְמוֹנְי וּבְסַפְּר הַתְּדוֹמָה לא פְּסִיקָא לְהוּ וְכָתְבוּ דְיָכוֹל לְהְיוֹת דְקוֹצוֹ שֶׁל יו״ר הִיְנוּ הַתָּג הָעֶלְיוֹן, עֵיוַ שֶׁם. וְעַל כָּל פָּנִים נִרְאָה, אַך אָם נִימָא דְאָינוֹ מְעַבֵּב בְּרִיעַבִּד לְעָנְין שֶׁיּקְרֵא פָּסוּל, אַבל לבתחלה בתיאי צריך לתקן אף אם מצא בן בפרשיות ישנים, וכל שבן בעקץ שמאלי דחיב לתקן ולא לחוד ולתניתו בן בבתים: 🔹 יגדר פל העקץ ובר. תמיה לי, הלא פיון הנראית כתי"ת, נשתנית צורתה ונפסלה, ואם כן אכתי הני לה חק תוכות, ואין לומר הכיון החסר עדין עקצה אינו אות

לְעֵין כֹּל, אֲזֵי יָכוֹל לְגְרֹר אֲפָּלוּ כַשֵּׁם כְּאֹפֶן שֶׁלֹא יִשָּׁאֵר רַק גּוּף הַנְּקְדָּה, וְאַתַּר פָּדְ יוֹסִיף עָלָיו מִלְמַעְלָה וּלְמַשָּה [תְשוּבת חְתם סוֹפֵר סִימָן רסט]. עַל כֵּן יֵשׁ לֹּזָהֵר מְאֹד בְּמַח שֶׁכָּתַב הַבָּרוּךְ שָׁאָמֵר דְיִנֻשֶּיה הַקּוֹצוֹת קְטַנִּים וְדַקִּים שֶׁלֹא יָקַלְקַל הַיוּ״ר, עַיַּן שָׁם, כִּי אָם יִהְיָה מָג גָּרוֹל לְמַעְלָה יִהְיָה גַרְאָה כְּלַמֶ״ר קָטַן, ואם יאַריד העקץ שַלְּמַטָּה יָהְיָה גַראָה כָּחָי״ת. וּבַעַוֹנוֹתֵינוּ הַרַבִּים, יַשׁ מַהְּפּוֹפְרִים שָׁאֵינָם גִוְהָרִין כָּזֶה כְּלָל, אוֹ מוֹסִיפִּין כַּגַ״ל, אוֹ גוֹרְעִין, שָׁאֵינָם עוֹשִּׁין כְּלֶל עקץ לצד שמאלי, ובאמת רב הפוסקים פסקו כרבנו מם דעקץ שמאלי מעכב כְּמוֹ רָגֶל יְמִינִי, אַךְ דְיֵשׁ חִלּוּק בִּינֵיהֶם בְּדִישָבֵד לְעִנְיַן תִּקוּן, דְבִשְׁמִאלוֹ מוֹעִיל תַקוּן אַפָּלוּ בִתְפָּלִין וּמְזוּזוֹת וְלֹא הָוֵי שֵׁלֹא כְּסִדְרָן, אֲכָל לֹא בִימִינוֹ, וּכְמוֹ שנתבאר בסימן לב. וכבר צוח הפרי מגדים בומנו על זה. על כן יש לזהר מְאר שָלא לְחַפּּרָם וְגַם שָׁלֹא לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם, כִּי הַעֶּקֶץ הַשְּׁמָאלִי לֹא יִהְיָה רַק בְּמִין נְקָדָיה אוֹ מְעַט יוֹתֵר יוֹצֵא מִגוּף הַיוּ״ד, כְּדְמוּכָח בְּסֵפֶּר הַתְּרוּמָה:

צורַת אות פַ״ף 🗲

אות פ״ף כְפוּפָה יִכְתְבֶנָה וּ עַגַלָּה מֵאַחָרֶיהָ, שֶׁלֹא תִּדְמֶה לְבִּי״ת. וְתִהְיֶה עֲגַלָּה מאַחוֹרֶיהָ מִשְׁנֵי הַצְּדָרִים, וַחֲלָלָה שֶׁבִּפְנִים יִהְיֵה (0 לְכָל הַפָּחוֹת בּעבִי

קַלְמוֹס. וּפָגֶיה יִהְיֶה לְמַעְלָה וּלְמַשָּה שָׁוִין. גַּם צָרִידְ לִזָּהֵר (ג) שֶׁלֹא לְקַצְרְנָה בַרַחָבָה, כַדֵי שַׁלֹא תַּרָאָה כָנו״ן כפּוּפָה לְתִינוֹק דְּלֹא חַכִּים וְלֹא טָפָּשׁ. וְעַקֵּ בְּבֵית יוֹפַף בְּא״ב שֵׁנֵי אוֹת וָא״וֹ. וְאִם מּוּ עָשָׂה לָה וָוִית מֵאֲחוֹרֶיהָ לְמַעְלָה אוֹ לְמַשָּה, בְּּסוּלָה. (פּ וְיֵשׁ מְקִלִּין בְּיֶשׁ לָה זָוִית מִלְמַעְלָה, כֵּיוָן שֶׁהִיא עֲגַלָּה לְמַשָּה, וְכִיוָן שָׁהוּא מִלְתָא דְאוֹרַיִּתָא צָרִיךְּ לְהַחְמִיר כַּדְּעָה הָרִאשׁוֹנָה דְּפְּסוּלָה. וְלֹא יועיל לָה תִקוּן עַל יָדֵי גְּרִירָה, חָהָוִי תַק תוֹכוֹת, אֵלָא שּיוֹסִיף עָלֵיהָ חִיוֹ לעשותה עגל אם לא כתב עדין יותר, כדי דלא להתי שלא כסדרן. ואפשר רְבָוֶה שָׁיֶשׁ לָה וָוִית מִלְמַעְלָה וַעֲגֵלָה מִלְמִשָּה, "אם הַתִּיגוֹק קוֹרָאָה בִּהֹלְכַתָּה, צוּרָתָה עֶלֶיהָ מִקְרֵי וְיָכוֹל לְתַקְּנָה בַּתִּקוּו הַנַ״ל אַף שֶׁבַּתַב יוֹתֵר, וְאֵין בָּזֶה מִשׁוּם " וְנָכוֹל דְנַגְּיְשָּׁה שִּיִּדְוּיִן בַּבּ שֶׁלֹא כְּסִדְרָן, וְכַנַ״ל בְּסִימָן לב סָעֵיף כה:

צורַת אות פַ״ף פְּשׁוּטָה

אות פ״ף פשוטה רגלה און וגגה קצר, ווא שלא תדמה לרי״ש. ואף על פּי

ַבָּן לֹא יְקַצֵּר גַּגָּה יוֹתֵר מִדַּאי, שֶׁלֹא תַּרָאֶה מּ כְּנִי״ו אָרֹךְ אוֹ כְּגוּ״ן פְּשׁוּטָה לְתִינוֹק וְתַפָּסֵל. וְלָכֵן לֹא יִמְשֹׁךְ אוֹתָהּ בְּסוֹף הַשִּׁיטָה לַעֲשׁוֹתָה אֲרֵכָה ָכָלָל. וְאַךְ עַל גַּב דְּכָל אוֹתִיּוֹת אֵין לְמָשְׁכָן, זֶה לְמִצְוָה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד לֹא פָּסוּל, אָבֶל בְּכַ״ךּ פְּשׁוּטָה * אָם הָאֱרִיךְ גַּגָּה ₪ עַד שֶׁנִּרְאֶה כְּרֵי״שׁ, פָּסוּל, וְאָם סָפֵּק מראין לתיגוק דלא חכים ולא טפש. ומאד צריד הפופר לזהר על כל פנים לְכַתְּחַלָּה שֵׁיָּהְיָה הַיָּרֶךְ כִּוֹכִפְלִיִם מִן גַּג, כְּדִי שֵׁאִם כוֹפְפִין אוֹתָה תּוּכַל לְהִיוֹת

שַׁעַר הַצִּיון

 כ' (ל) בית יוסף: (ג') בְּחוּדְ שַׁאָמַה: (ג) פְשׁוּט: (ד) פְּרִי מְגָדִים: (ה) צֵין בַעָּבוֹדָת הַיִּים: (ו) לְצֵיל בְּסִימָן לב בְּשַּׁיוֹ סְצִיךְ קְטָן טו: ך (ל) בית יוֹסף: (ג') מַמָּה דְּהַבָּאתִי לעיל באות ו בשם הלורוד אפת עון שם: ﴿ (ג) סדור דוך החיים בהלכות קריאת התודה, ועון בבאור הלכה: ﴿ (ד) בית יוסף: ﴿ (٥) פגן אברהם בסיפו לב פעוך קסן כו: ﴿ () שַׁעֵּר אָפְרֵים בְשַׁעַר ה: (ו) מָגַן אַבְרָדָם וְעַיִן שָׁם בְּיֵד אָפְרֵים: (מ) בּית יוֹסף בְּשֵּׁם הָרִי״א: (2) פרי מנדים: (י) פוף פרק ב דמפבת פופרים החובא לדינא בטימן לב טעיף יח בבאור הגריא: ל (6) בית יוסף: (3) בית יוסף: (ג) בית יוסף בשם הרייא: (ד) בית יוסף בשם הפגהיג: (5) שם בבית יוסף: (ו) עבודת היום ופשוט:

שַּיָשׁ סָפַּק, וְאַפַּאִי כָּתָבוּ דְּלֹא מְחָבָּנִי קְרִיאַת הַתִּינוֹק (וַצַּרִיךְ לְּצֵין בְּגוּף הַהְּשׁוֹבָח). עַל כַּן הַנְּכוֹן בְדַעַת הַיַּשׁ אוֹמְדִים הַפּוּנים: 🗅 * אִם הַתִּינוֹק וְבוּי אָפְשָׁר וְבוּר. מַה שָׁבָתַבְהִי בַלְשׁוֹן אָפְשָׁר, אָף דְבַכִּ״ף פְּשׁוּטָה כָּתַב הַפְּדִי מְנָדִים, דִין זָה יַשׁ לְחַלָּק, דְשָׁם אֲרִיכְתוֹ מוֹכִיחַ עַל צוּרָתוֹ מַה שַּׁאִין כַן בָזָה. וְאַךְ עַל פִּי כַן גָרָאָה לַעַנְיוּת דְּעָתִי לָהָקֶל בָשְׁעַת הַדְּתָק, דְּהַלֹא לְפִי לְשׁוֹן הַרְאֶ״ם הַמוּכָא בְּבֵית יוֹסֶךְ בְּאוֹת נו״ן שַׁבָּתָב דְּכָל הַכְּפּוּפּוֹת צָרִיכוֹת לְהִיוֹת עַגָּלוֹת לְמַשָּׁה וְכוּי, מַשְׁמַע דְּכָלֵל בָּוֶה נָמֵי כַ״ךְ כְּפּוּפָה, וְאִם כֵן מַשְׁמַע דְּעָקֵר הַהָּבֶּר הוא עַל יְדִי עַגוּלָה שֶׁלְמַשָּׁה, וְכֵן מַשְׁמַע מִלְשׁוֹן הַדְּרְכֵי מֹשֶׁה הַמּוּכָא בָּאוֹת ז׳ בָּסוֹפוֹ, וּבְפָּרָט שַׁכָּתָב הַבִּית יוֹסַף בָּאוֹת פ׳ דְּבָכָתִיבָה אֲשׁוּדִית נָהָגוּ לְכַּתְּחָלָה לְעַשׁוֹת לְכַ״ף וָוִית מַלְּמעלָה, אַס כַּן אֵיךְ נֹאמֵר דְּלִדְידַן אָפּלוּ תִּינוֹק קוֹרְאָה לָאוֹת לֹא יועיל בָּוָה תִּקוּו מָשׁוּם דְאִין לָה עַקָּר צוּרָתָה. וְעוֹד נִרְאָה לִי דְאָיָה לָוָה דְעַקָּר תַּלֹּה בְּלְמַשָּׁה, מַרְבֵּנוּ יְרַחֶם שֶׁבּרַשׁ על הַא דָאִיהָא בִשְּבָּת שַׁלֹא יְבָתֹּב בִּיתִי״ן בַפִּ״ן, הַיְנִוּ שַׁיְּאָהָר הָפּוֹפֶר בְּעַקְץ שַׁאֲחוֹרִי הַבִּי״, לְמַשָּה לְצֵד יָמִין שַׁלֹא יָרָאָה כִּ״ף, אָם כַּן מפּילָא נְפִּי פָּשׁוּט דְצָרִידְ לְפָרַשׁ כַּפִי״ן בֵיתִי״ן נָמֵי כִי הַאִּי גַּוְנִי אַצַּד מַשָּה. וְכָל דְּרָדִי רָבָנוּ יְרָחָס אִיתָא בְּרְא״שׁ בַּהַלְכוֹת קְטַגוֹת עֵיּן שָׁס, אֶלֶא שֶׁהוּא בַאֵּר לְנוּ דָקאַי אַצַר מַשָּה, וְעַל כָּל פָּנִים עַל יְדֵי תִּינוֹק וּבְהוֹסָפַת דְיוֹ יֵשׁ לְהָקֵל: * אָם הָאָרִיףְ גַּגָּה וְכוּ׳. הוּא לְשׁוֹן הַדְּרֶךְ הַתִּיִּים בְּהִלְכוֹת קְרִיאַת הַתּוֹרָה, וְלֹא הַוְפִיר כְּלֶל שַׁעוּר דְּבַּפְלָיִם מַשׁוּם הְסְבִירָא לָה דְּגַם בְּכֵ״ף הוּא דָק לְמִצְוָה וֹלָוָה צַוַ צַבְּרָכִי מְשָׁה, וְצֵן בְּסַרְבָּי דְשָׁכֶּל אוֹתִיֹת אָסָרן דְּתוּא רַק לְכְּחָלֹה), וְבֹּן מוכח בּלְבוּשׁ בִּסִימָן לוֹ, וְעַיַן בְּחָדּוּשִׁי ר׳ עַקִיבָא אִיגֶר בִּסִימָן לב סָעיף כה, וּדְלֹא בְהַטֵּ״ו בִּיוֹרָה דַּעָה בְּסִימָן רעג וְהַשַּׁעֵרִי אָפְרַיָס שֶׁהָחֵוֹיק בְּדְכַרָיו לָהַהְמִיר כָלֹא הָיָה כִּפְלַיִם בַּרָגֶל מִן הַגָּג אֲפָלוּ הִיעָבֶד. וְדְבָרִי הַדָּגוּל מַרְבָבָה בְּסִימוֹ לב סָעִיף קטָן כו בְמָגוְ אַבְרָהָם, שְׁהֶּחְמִיר גַּם כּן בָּזֶה אֲפְלוּ הִיעֲבַד מַחָמַת הַמוּכָח כַּן בַבֵּית יוֹסַך בִּסִימָן לוֹ, נָפַלְאִים מִמְנִי, הַהָּמַצֵּן שָׁם בָאוֹת ךְ׳ בִא״ב שַׁנִי יְרָאַה לְחַרְיָא דְּלֹא הַוֹבִיר פַּסִּדּל רָק בָאָם הַאַרִיךְ בַּבְּה יוֹתֶר מַרְגַּלָה, אָבֶל פָּוֶה לֹא פַתַב רַק דְצַרִידְּ לִהְיוֹת כָּפְלֵיִם, וְהַפַּוְנָה לְמִצְוֹה. אַמֵּר כְּדָּ מַצָּאתִי בְּפַפֶּר בְּרָבת הַפִּים לְהַבָּאל הַמְּמַבּר פַּדֶר הַבְּּט שְׁבְּאָבָן הַעָּזֶר. שֶׁפָתַב גַּם כֵּן בְּהָדִיָא דְּלֹא הֶחְמִידוּ רַק בְּאָם הָאֱדִידְ גַּגָּה יוֹתַר מַרְגְלָה אֲבָל לֹא בֶּמֶתֵצָה עַל מֶתְצָה, עַיַּן שָׁם, אַם כֵּן מַשְׁמַע דְּכָל שָׁכֵּן דְּכִפְּלִיִם לֹא הַוֹכַּר רַק לְמִצְוֹה: דֹ * וְנָהַגוּ הַפּוֹפְרִים כְּדָעָה זוֹ. וְעַיּוְ גַּם כֵּן בִּפְרִי מְגָרִים שֶׁכָּתָב, דְּמָה שֶׁאָמָרוּ בִירְכוֹ שֶׁל ה״א הַיְמִינִי אִם יְשׁ בּוֹ בִמְלֹא אוֹת קְטַנָּה והוא היו״ד כַשֵּר, גָראָה לִי דְהוּא הַהִּין לִשְאָר אוֹתִיוֹת כְגוֹן דַלֶ״ת לַמִ״ד וְכוּ׳ אִם גִשְׁאַר מִירֶדְ הַיָּמִין כְּוּרֶאָה לִי שֶׁבַלְמֶ״ד כַּוָּעָתוֹ לְעְגַין קַר הַתַּתְּתוֹן הַדֶּה, שָׁאֲפָלוֹ אָם לֹא הַמְשִׁיכוֹ מִלְמַשָּׁה רַק כְיוּ״ד דַי, דְאַין לוֹמֵר שָׁכַוּנָתוֹ לְהַקֵל אֲפַלוּ בַּקַר הָאַגַלָּה הָאָמְצַעִי שְׁמַצֵּד יָמִין, אָם כֵּן אֵין כוֹ הְמוּנַת לַמֶּ״ד כְּלָל:

בַ״ף כְפוּפָה, שֶׁאֵין תִלּוּק בֵּין פְּשׁוּטָה לְכְפוּפָה רַק שֶׁיֶּה פְּשׁוּטָה וְזֶה כְּפוּפָה, כִי יַשׁ מַתְמִירִין וּפּוֹסְלִין בָּזֶה אֲפִלוּ הִיעֲבַר [הט"ו בְּיוֹרָה הַעָּה סִימָן רעג, עיֵן שָׁם, שֶׁקֶרָא לְאוֹתָם הפּוֹפְרִים בּוּרִים וְשֶׁהפֵּפֶר תּוֹרָה פָּסוּל בָּוֶה]. וְכֵן כָּל הַפְּשׁוּטוֹת צְרִיכוֹת לְהִיוֹת לְכַתְּחָלֶּה כִּפְלַיִם מִן הַגָּג, מִשַּעַם זֶה. וּבְרִיעֲבַר אָם גִמְצָא בְּסֵפֶּר תורה שהמשיך הגג של ד׳ עד שנראה כרי״ש, אם באפשרו ווּ להאריך הרגל לְמַשָּה יַאֲרִידָּ, וְאָם לָאו יִמְחַק הַכֹּל וּוּ וְיִכְתְבֶגוּ מַחָדָשׁ. וְיֵשׁ מְקִלִּין וּוּ דְּיִדִי בִּגְרִירַת הַרָגַל אוֹ הַגָּג, אַבָּל לְגַרֹר קצַת מִן הַגָּג עַר שַׁיַּעַמִידַנוּ עַל תִּמוּנַת כַ״ף לֹא מהַנֵּי, דָּהָרִי לֵה חַק תּוֹכוֹת. גַּם צָרִיךְ הַפּוֹפֵר לְזָּהַר שֵׁלֹא יַעַשֵּׁה לְכַ״ף פּשׁוּטָה ווית למעלה, אלא תהיה עגלה כמו די"ש, שאם כופפין אותה תעשה כ"ף כפופה. ראם עשה לה זוית למעלה כמו ד׳, מו פסולה, ודינה שצריך לגרר בֶּלָה וּלְכַתְבָה מַחָרָשׁ, אוֹ שׁ שִׁיּוֹסִיף עָלֶיהָ חְיוֹ לַעֲשׁוֹתָה עֲגֻלָּה. וְעֵצָה זוֹ דְהוֹסָפַּת דִיוֹ מְהַנֵּי אֲפָלוּ בִתְפָּלִין וּמְזוּזוֹת, דְּלֹא מִקְרֵי שֶׁלֹא כְסִדְרָן, דְּקֹדֶם הַתִּקּוּן נַמֵּי צורַת כַ״ף פְּשׁוּטָה עֶלֶיהָ, וְכַמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן לב סָעִיף כה. אַךְ אִם נִמְצָא ַבֶּן בְּסַפֶּר תּוֹרָה בְּעֵת הַקְּרִיאָה אֵין לְהוֹצִיא אַתֶּרֶת, כִּי יֵשׁ מַכְשִׁירִין בָּזֶה [עיֵן פַּפְרִי מְגָּדִים בְּסִימָן קמג וּכְדֶרֶךְ החיִים בְּהַלְכוֹת קְרִיאת התּוֹרָה דְּהֵיכָא דְּאִיבָּא מחלקת בין הפוסקים אין להוציא אחרת]. כָּל אוֹתִיּוֹת הַכְּפּוּלִין בָּא״ב, ייּן כּוֹתֵב אָת הַראשׁוֹנִים בַּתְּחַלֶּת הַתְּבָה וּבְאָמְצְעָה הָאָחרוֹנִים בַּפּוֹף, וְאִם שׁנָה בָּסוּל: צורת אות לַמְ״ד כ

אות לַמֶּ״ד צָרִיךְ לִּהְיוֹת צַוָּארָה (6) אָרֹךְ כְּרָא״ו, וְרֹאשָׁה שֶׁל הַצַּוָּאר יִהְיֶה עָגֹל

לְצֵד יָמִין לְמַעְלָה, וּלְצֵד שְׁמֹאל וָוִית לְרֹאשָה כְּמוֹ שַׁהוֹא רֹאשׁ הָנָא״ו, כִּי תְּמוּנַת הַלַּמֶ״ד הִיא כְּמוֹ כַּ״ף כְּפוּפָה וְעָלֶיהָ נָא״ו. וּמַהַאי טַעֲמָא תהיה יוכה עגלה מאחריה לצד ימין וכפופה היטב לפניה מפצורת כ״ף כְפוּפָה. אַךְ אָם צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ הַקּו הַתַּחְמוֹן שֶׁל הַכִּ״ךְ שֶׁיִּהְיֶה שָׁוֶה עִם הַקּו ָהָעֶלְיוֹן, יֵשׁ הַעוֹת בָּזֶה בֵּין הַבּּוֹסְקִים, דְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּצָרִידְ [רְרְב״ו סִימָן פב וְתוֹרת חיִים פֶּרֶק חֵלֶק], וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאַדְּרַכָּה, דְּלֹא יַמְשִׁיכוֹ רַק מְעַט [סַפֶּר קְהָלֹת יְעָקֹב בְּסוֹפוֹ בְהשׁוֹ״ת, עיֵן שַׁם שָׁבַּתב שָׁגּם שַׁמע בֵּן בְשֵׁם הגָּרִ״אן "וְנָהָגוּ הַפּוֹפְרִים כְדַעָּה זוֹ, וְעֵיַן בְּבַאוֹר הַלְּכָה. וּלְצַד שְּׁמֹאל, מְקוֹם תִבוּר כַ״ף עם וָא״ו יִהְיָה בְּוַוִית וְלֹא בְּעָגוּל. וִיהַא (ג) תְבוּר הַוָּא״ו אָל הַכַּ״ף בָדַקוּת, כִּי תְמוּנָתוֹ כִּתְמוּנַת וָא״ו שֶׁעָבִיוֹ מִתְמַעֵט וְהוֹלֵךְ בְּסוֹפּוֹ וְכַנֵ״ל בְּוָא״ר. וְיִכְתַּב הָרֹאשׁ וְהַצַּוָאר כָפוּף מּ מְעֵט עַל פָּגֶיהָ, וְעַל רֹאשׁ הַצַּוָאר צָריךָ לַּהְיוֹת שְׁנֵי תָּגִין, מּ מִיָּמִין גַּרוֹל וּמִשְּׁמֹאל קְטָן. חּוְכָל זֶה לכתחלה, לבד אם עשה צואר הלמ״ד כעין יו״ד, יש פוסקים שפוסלין בָּזָה אַפָּלוּ הִיעַבַד נעיָן בִּתְשוֹבת אוֹר יִשְׂרָאֵל וְתְמִצָא שָׁם הַעוֹת בָּזֶה וְעיֵן

בַּאוּר הַלְּכָה

וְגַּכְשָׁרָה בַּמֶּה הְּמַשְׁלִימָה עַל יְדֵי כְּתִיבָה, זֶה אֵיגוֹ דַק לְרַבֵּנוּ תָּם הְהַקּוֹץ מְעַכֵּב, אֲכָל לְרַשִּ״י דְּכָשֵׁר בְּלֹא עקֶץ שְׂמָאלִי נַעֲשָׂה הָאוֹת עַל יְדֵי גְּרִירָה לְבַר, וְדִלְמָא הָלָכָה כְּרַשִּ״י, חַהֲלֹא הִינָא הְרַבֵּגוּ תַּס לֹא בְּרִירָא כָּל כָּדְ לְהַפּּוֹסְקִיםׁ (עַיַן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה מַהֲרוּרָא הַּנְיָטָא בְּסִימָן קיג דְמַכְשִׁיר בְּרִיעֲכַד בְּלֹא עֹקֻץ שְּׁמָאלָת, וְדַק לְּהַתְּמִיר צָרִיךְּ לָתוּשׁ לִדְבָרָיוֹ וְלֹא לְהָקֵל. וְאֵין לוֹמֵר דְּקָמִיְרוּ דְּלֹא נְרָאֵית כְּחֵי״ת קְטַנָּה מַפָּשׁ רַק דִּמְסַפְּקָא לְחוּ בְּחֵי״ת קְטַנָּה וְתִיגוֹק קוֹרָאָה לְיוּ״ד, אָם כֵּן יוֹעִיל זָה לְבֵּד כְּלִי גְּרִינָה, כִּדְפָּסַק הַשּוּר כְּכָל אוֹת

בְּסַפְּר עְּבּוֹדת היוֹם וּבְּסַפְּר לְּוָדְר אֲמָחֹ], עַל כּן צְרִיּךְ הַפּוֹפְר לְּיָּהַר בָּוֶה מְאֹד.

וְזָה לְשׁוֹן הַבְּרוּךְ שַׁאָמִר, לְאֵפּוּקִי מִכְּל הַפּוֹפְרִים בּוּרִים שַׁמְּקַצְּרִים הַאַּנְאר שֶׁל הַלְמֶ״ד בְּמוֹי וּ״ד מְחַמָּת שַׁאִינָם עוֹשִׁים עַל הַלְמֶ״ד בְּמוֹי וּ״ד מְחַבְּתָּר שְׁאִינָם עוֹשִׁים רָבוּר, כִּי הָרוֹקְת בָּתַב בְּהְדְיָא שָׁיֵּשׁ לְבְתֹב עַל הַלְמֶ״ד בְּמִלְּה בִּין שִׁיטָה בְּמָל זְא״ן וְלֹא בְּמוֹ וִיּ״ד, וְבוֹן מְצָאתִי בְּהַגְּ״ה מִפֶּרָק גֵּט פְּשׁוּט וְכוּי, וְכַן כָּתָב בְּהַרְבִין אַמְּיִה בְּשָׁה עָל וְיִיה, שְׁמְשׁוֹעִין הַבְּנוֹ שְׁמְּחָבִין לְמָיִיד בִּמְלְם לְּבִיּר בְּשִׁלְּיִן וְבוֹרְכִי וְשִׁיְּה בְּמְלְם לְּנִי בְּתְבּי בְּעִּל הַיְּבִין לְבִייִם בְּוֹיִם לְּמִיִּד בְּמְלְם בְּרִית בְּיִבְּין הַצָּנְאר, וְזָה בְּמִלְם לְמִי״ר בִּמְלְם בְּלְבִין הַבְּנִין הַצְּנְאר מְרָבְיִין לְּבְּנִין הַעְּבְּאר בְּשְׁבִּין לְמֵיִי בְּמְלְם בְּבְּבְּי בְּעָל הַבְּיִי בְּעָל בְּבִּין בְּיִבְּי בְּבָּוֹאר, וְזָה בְּמִלְם לְּמִיד בְּשְׁבִּי בְּעְ בִּיוֹי בְּצָּיִאר לְעֵיִי בְּעִבְּת הַיְּרָת, הְיִלְין הַצְּנָבְי אַתְרְבִּי בְּשְׁבִּת בְּיִי בְּשְׁ בְּעִי בְּעִי בְּשִׁ בְּשִׁנִי בְּשְׁ בְּעִבְּי בְּבְּרָת בִּיְ בְּשְׁבְּי בְּשְׁבִּי אִים בְּבִּין בְּיִבְּי בְּשְׁבָּת אִייִין הַבְּעוֹים בְּיִבְּיִי הְבָּיוֹי בְּיִבְּיִי הְבָּיִין הְבָּיוֹם בְּיִבְּיִי בְּשִׁבְּת בְּיִין בְּבְּבְּיִי בְּשִׁ בְּשִׁבְּע בְּיִין בְּיִבְּי בְּעִבְּיִים בְּעִבְּיִי בְּיִי בְּעִי בְּיִי בְּשְׁר בְּשִׁים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיִם בְּשִׁנְים בְּיִבְּיִי בְּבְּבְיִים בְּיוּבְיִים בְּישִׁנְים בְּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּישׁוּבְיי בְּעִי בְּיִי בְּבְּי בְּיִבְּיִים בְּיבְּים בְּיבְּיים בְּבְּיבְיים בְּיבְּיוֹ בְּיוּב בְּישׁבְּיים בְּבְּיוּבְייִים בְּבְּבְייִים בְּיבְּבְּיים בְּיוֹי בְּיוּבְיים בְּיוּים בְּיוּבְיּבְייִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיבְּיִים בְּיִבְּיוּבְייִי בְּיוּבְיּבְייִים בְּבְּיִבְּיִים בְּיבְּבְּבְיוּבְיִים בְּיבְּיוּבְיים בְּיבְּבְּיוּבְיּבְיּבְּיִים בְּיִיוּבְיּבְּבְּבְּיְיבְיוּבְיוּבְיּבְייִים בְּבְּיוּבְייִים בְּבְּיבְּבְּבְּב

צורָת אות מֵ״ם פַּתוֹחָה בּל

אות מ״ם פתוחה תמונתה קצת (מ) כמו כ״ף רא״ו ע״כ תחוח למעלה לצד ימין עגלה, אבל למשה יחוח לה זוית וכלא עקב. וגגה

יְמְיָה לְמַעְלָה שָׁוְה וְלֹא עָגל, רֵק לְצֵד יְמִיו יְהְיָה עָגל. גַּמְ הְיָהָה אָצָּאר. וְחָיִה לְמַעְלָה שְׁוֹה וְלֹא עָגל, רַק לְצֵד יְמִיו יְהָיְה עָגל. גַּמְ יְהְיָה גַּבָּה אָרְךְּ עֵד בְּעָרְה בְּתְּה וֹוֹיִי הְיָהְה עָגל. בְּמִ יְהְיָה גַּבְּה בְּמָעָט מְשׁיִּבְּ בְּשִׁיְה עִם הְצָּג, רַק הּ) שְּׁיִּהְיָה לְבַּבְּק אוֹוֹוֹ לְגָּגוֹ, וְיְהְיָה לְבָּמִ בְּבָּן (סּ וּתְמוּעַה הַחַרְטוֹם שְּׁבְּצֵד שְׁמֹאל יִּזְּהָה בְּעִלְה בְּמוֹ נְאִיי עוֹמֶדְה, בְּעִלְה בְמוֹ נָאִי עוֹמֶדְה, בְּבְּלְבְּלוֹ וְלִא הַרְבּה, "וְיִצִּיעַ עֵד בְּעָבֶּד מוֹשְׁב הַמְּחְתוֹן וְעֵד בְּכְּלֶּל, מְמִוֹם לֹא יְהְיָה בְּעֵל יְדִי זָה הַנָּאיי, בַּיִר בְּעֵלְכְּטוֹן. וְאִם לֹא הִיְבִּה בְּצְלְכְטוֹן וְלָא הִרְבִּה הָנָאיי, בְּעַל בְּטוֹן. וְאָם לֹא הִיְבִיק הַתְּרְטוֹם לְמִבְּל לְנִיה לְצִאוֹ וְבְיִאָּה בְּכֵּיְיִן הָּחִי אָם הִיִּיְה עָל יְדִי זָה הַנָּאיי, בָּכִיל הְבְּבִּל בְּתְּרְטוֹם בְּעַבְּיִין וְבְּאָב בְּעִבְּיִין וְהָחִוּת בְּבִּלְיִי הְיִבְי בְּיִי בְּיִבְיוֹ הְבִיבְּי הְבִּיבְי בְּבְּבְּלִין וּבְּיוֹיוֹ הְיִבְי בְּיִבְי בְּיִי בְּיִבְי בְּבִּיל בְּבְּבְּל יִין הַּחָר שִׁל בְּבְיבִין הְיִבְיּי בְּבִּילְי הְבִיבְיוֹ הְבִיּי הְבִיל בְּיִים לְּבִיי הְבִּיי בְּבִּייִי הְבִיל בְּיבִי הְבִיי בְּבִיי הְבִּיבְי הְבִּייִי הְבִּיי בְּבִיי הְּבִיי הְבִיבְּי הְּבִייִי הְבִּיי בְּבִיי בְּבִיי בְּיִים הְרִבִיי הְיבִי בְּבִיים בְּרִבְיין הְבִּיי בְּבְּבְיבִי בְּבִיים בְּרִבְיִי בְּבְּיִי בְּבִּיים בְּרִיבְי הְבִּיבְ בְּבְּבְיִין בְּבְּבְּר בְּבְּבִיין בּבְּיִים בְּיִבְי בְּבְּבְיבִי בְּבִיים בְּבִּיב בְּיִבְים בְּרִב בְּבְיִין בְּבִיבְּים בְּבְּבְיִים בְּרִיבְים בְּרְבִייִי בְּיִים בְּבִּיבְים בְּיִבְיים בְּבִּיבְים בְּרְבִייִים בְּרִבּיִים בְּרְבִיים בְּבְּיִים בְּבְּיבִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיבְּבְּיבְּבְיבְּיבְּבְיבְיבְּים בְּרְבִיים בְּרְבִיים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְיבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְיבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְּים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְּים בְּבּבְיבְים בְּיוּבְיבְּבְּבְּבְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְּים בְּבְיבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְים בְּבְּבְי

צורַת אות מַ״ם סְתוּמָה 🔁

אות מ״ם סתומה תהֶה מּ)לְכַתְּחַלָּה עֲגַלָּה לְמַעְלָּה לְצִר נְמִין, וּלְמַטָּה יְהְיָה לָה וְוִית לְיִמִין וְלְשְׁמֹאל, שֶׁלֹא תְהָא נְרָאִית בְּסְבִּ״ך. מּן הַא לֹא עַשָּׁה בָּן וְהַתִּינוֹק קְרָאָה בָּסְכֵּ״ך, בְּסוּלָה. וְהַבְּּרֵי מִגְּדִים בָּתְב שְׁשׁוֹב יוֹתְר לֹא עַשָּׁה בָּן וְהַתִּינוֹק קְרָאָה בָּסְכֵּ״ך, בְּסוּלָה. וְהַבְּּרִי מִגְּדִים בָּתְב שְׁשׁוֹב יוֹתְר

באור הַלָּכָה

מ * קמו פ"ף וָא"ו. הַכּל כַּתְּבְתִּי על פּ' הַמְבֹּאָר בְּבִית יוֹסְף וְכָל הַפּוֹסְקִים הָאָבְּרוֹנִים וּלְאפּוּקִי מַהַּפִּרִי מָנְדִים שְׁכָּתְב הְּתְּמוֹנְתוֹ הוּא כְּמוֹ נִוּ"וְ וָא"ו, כִּי מִּץוֹ לְזָּה. וְאָפְשִׁר דְּטִּעְמוֹ מַשְּׁכְתָב הְתְמוֹנְתוֹ הוּא כְמוֹ נִוּ"וְ וָא"ו, כִּי שְׁהְשְׁאֵר בְצוּיְת נוּ"ן בְפוּפָה, וְגִם זָה אִינוֹ רְאָיָה, הְאָפְשִׁר דְשָׁם דְּלֹא אִיְרִי הַמְּתְּבֵּר בְּדִינִי בְּתִיבָת הָאוֹתִּיוֹת לֹא דְקְדֵּק לְּכְתֵב לְפִי הַמָּהוֹג לְכַהְחִלָּה לְמִצְהַה, בִּיוֹ דְאָשִׁיל בְּיִוֹ לְבָּמְר לְכָּיִי עַלְמָא, אוֹ דְתִבְּפִּס שְׁם לְפִי מָנָהְג הַפְּפָּרִדִים שְׁבְּתִּב לְבִיב הַבְּנְּתְּל בְּרָב לְנִי בְּלְמָא הִוֹ דְּתָבְּה הַתְּחָתוֹן, כְּמוֹ שְׁכָּתָב בְּסָבְּּר לְיִנְיִי הָנִנְּר מוֹשְׁבָה הַתְּחָתוֹן, כְּמוֹ שְׁכָּתָב בְּסַבְּּר לְדְוִד אֲמָת, אִם כַּן הוּא הּוֹמֶה לְנִוּ"ן וְא"ו, וְזָהוּ מָה שְׁכָּתָב שָׁה שְׁכָּתַב הַרְבֵּנִי תְּלְבִיר וְרוֹיְ בְּיִי בְּיִי בְּיִּבְּי בְּיִבְּיִת מְלִשְׁרָה הַמְּתְּב בְּסֵבְּר לְדְוִד אֲמָת, אִם כַּן הוּא הִימָה לְנִוּי", וְאִי"ו, וְזְיוֹת מָה שְׁכָּתְב שָׁה שְׁכָּתְב הְבִּנִי בְּנִיִּת הְוֹבְּה בְּבִית יוֹםךְ בְּיִבְּת מִב הְיבִיק הוֹבְּה לְבִּוֹי בְּלְבִיר בְּבּי בְּבִּית בְּבְּית בְּבְּבִית בְּבְּבְית בְּבְּבְּית בְּבְּבְּבוּ הְבִּית הְבִּב בְּבִית בְּבִּית בְּבִּית בְּבִּית בְּבִית הִיבְּב בְּבִית בְּבִּית בְּבִית בְּבִיית הִיבְּית בְּבוֹי הְּבִּית בְּבִית בְּבִית בִּבְּית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בִּב בְּבִית בִּבְית בְּבִית בִּבְּב בְּבִית בִּבּית בּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בִּבּית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בִּית בִּבְית בְּבִּית בְּיבְּית בְּבִית הְבּית בְּבִּית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּיבְית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִּית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּי בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּית בְּבִית בְּן בְּבִית בְּבְּבִיים בְּיוֹי בְּבִּית בְּי בְּבְּבִית בְּבִית בְּבִית בְּבִּים בְּבִּים בְּיבְּים בְּבִּים בְּבְּית בְּיבְּיבְים בְּבִית בְּבְיים בְּבִיים בְּיִים בְּיִים בְּבִיים בְּיִים בְּיִיבְּיִים בְּיבְּים בְּיִבְּיִּים בְּבִיים בְּבְּבְים בְּבְּבְּיבְּים בְּיבְי

מַה שָּאָנוּ נוֹקְגִין, דִּי בִּגְרִירָה עַד שֶׁיִּשָּאַר כְצוּרַת כַ״ף, אַרַע, דְבַלְבוּש וְכַן בְאֶבֶן הָעֶזֶר בְסוֹפוֹ בְּסֵבֶר גִּטִין שֶׁפַּדֵּר מַהַרְמַרִ״וּ כָּתוּב, יִגְרֹר עַד שְׁתְּשָׁאַר בְצוּרַת פַ״ך כְפוּפָה. וּמָה שַׁפָּתָב שַׁם בָשַּ״ז כִּי הַמַ״ם הוא בְב׳ כְתִיבוֹת כָנו״ן וָא״ו, כְבֶר תַפָּס עַלִּיו בָוָה הַבִּית אַהַרֹן : 🔹 וְיַגִּיעַ עַד בְּנָבֶּד מוֹשְׁב הַמַּחְמוֹן. וּבְרִיעַבָּר אָם לֹא הָגִיעַ עַר לְמַשָּה וְתִינוֹק קְרָאוֹ לְמֵ״ם, צָרִיךְ עִיּוּן, דְאֶפְשָׁר דְּוָהוֹ אֵינוֹ מֵעַקּר צוּרַת הָאוֹת רַק לְבַתְּחַלְּה: 🗅 * יִבְּרְר הַמּוֹתָר. וּמְכָּל מָקוֹם אם המשיכה כל כַּדְּ עַד שָׁהַמִּעוֹק לֹא הכִּיר לְהָאוֹת עַל יְדִי זָה לַעָנִית דְעָהָי צָריְדְ עִיּיוְ אָם מְהַנֵּי בְּיִרְה, עֵין רַמְבַ״ם בְּּרֶק א מַהַלְכוֹת תְּפּלִיוְ הַלְכָה יט, ואַפּלוּ אם תִּמְצִי לוֹמַר דְבָהַ״א בָאֹפָו זָה גַּם כֵּן כָשַׁר, שָׁם שָׁאנִי דְעָקָר תְּמוֹנֶתוֹ כַּן לְכַמָּה רָאשׁוֹנִים וְכַנֵּ״ל: 🕻 * הַגִּיחַ הַפְּרִי מְנָדִים בְּצָרִיךְּ עִיּוּן. וְחָכֶּם אָתָד מַתַּכְמִי הַזְּמַן הַבִּיא רָאָיָה לְדְבָרִי הַפֶּּכְשִׁירִין בָּוָה מַהָא דָאָמָדיגָן בְּשַׁבָּת קד ע״ב, גְתָבוּוְ לְבָּלֹב אוֹת אַתַּת וְעֵלוּ בְּיָדוֹ שְׁמִיִם תַּיָּב וּלְפַרִּוֹשׁ רָבֵנִי הַנְגָאֵל (הובא בתנהות פופוצי ובבית יוסף באות נה) קאי נה על אות ט' הנתכוון לכתב טי"ת ולא הדביק היידה לצד שמאל וכן איתא בהנהות פופוני, ושעת הפוס בבית יוסף שֶּבֶטִי״ת וַה בְּשַׁבָּת שִׁתַּים, הַלֹא הַגוּ״ן שֵׁבְטַי״ת וַה שָּבָטִי״ת וַה שָּבָטִי״ת וַה בְּשַׁבָּת שִׁתַּים, הַלֹא הַגוּ״ן שַׁבְטַי״ת וַה שֶּבָּטִי״ת וַה מַפְּתָמָא עָשָּהוּ כִשְּאָר טֵי״ת שֶׁאֵין מַמְשִׁיכִין צַנָאר הַנו״ן כִּי אָם מִצְּדוֹ וְלֹא מֵאֶמְצְעוֹ. וְלְעֲנִיוּת דְּעָתִי יֵשׁ לְּדְחוֹת, דְּבָלָאו הָכִי לְפִּי הַמַּסְקָנָא דְּגִמָּרָא שָׁם הָסָפִיק, הַא הָבֶעִי זִיוּנִי וְכוּי, עַל כַּרְחוֹ אָנוּ סֵבְרָחִין לוֹמֵר הְהַבְּרָיְתָא זוֹ מַיְרַי הְעַשָּׁה לְהַטִּי״ת הַנוּ״ן שָׁבָּה וְזָפִי הִילא כְּמוֹ שְׁאָר טִיתִּ״ן הַצְרִיכָה לְהִיוֹת הַנוּ״ן שֶׁבָה בְּלֹא זִיּוּן, וְגָם כָפוּף מְעֵט לְתוֹכָה, כְמוֹ דְּמַפְּיָקי, אָם כֵּן נוּכַל לֵאמֹר גַּם כֵּן דְּמְיֵדִי שְׁעַשָּׁה לְהַנוּ״ן שֶׁבְטֵי״ת זֶה מִשׁוּדְּ מַאָמְצַע רֹאשׁוֹ כְמוֹ נוֹ״ן מַמָּשׁ וְלֹא כִשְאַר טַי״ת, וּלָחָכִי תַּיָּב גַּם מִשׁוּם נו״ן שֶׁבוֹ. וּלְעָנָן תַּקּוּן לְנוּ״ן כְפוּפַה שָׁעַשָּׁה רֹאשׁוֹ בְצוּרַת רָא״ר, עַיַּן בְּמָה שְׁכַּתְבְנוּ בַּפְנִים דִּמְהַנֵּי מִקּוּן אֲפַלּוּ בֹתְפַלִּין וּמְוּזוֹת, דְּלֹא שַׁיָּדָ בָּנָה הַק תּוֹכוֹת בִיוָן דְאֵין מְתָכַשׁׁר עַל יְדֵי בְּרָיָה לְחוּד, וְלֹא שַׁיָּדְ בָּנָה שָׁלֹא כְּסְדְּרַן דְצוּרָתָן עָלְיהָ מְקְרֵי, דְהַכֹּל מֶרְצָּלִין בְּנוּ״ן בָּנָה. וְאָמֵינָא לָה מָהָא דְּכָתַב הַפְּרִי מְגָדִים בְּאוֹת כַ״ף פְּשׁוּטָה שֶׁנְשָׂאוֹ לְמַעְלָה מְרָבֶּע, דַּאֲפּלוּ לְהַפּוֹסְקִים הַפּוֹסְלִים דְּסְבִירָא לָהוּ הָאֵין לְתַלֶּק בֵּין הַפְּשוּטָה לָהַכְפוּפָה אֲפָלוּ בִדִיעַבַר. מוֹדוּ הְמָהַנֵּי הוֹסָפָת דְיוֹ לְצֵשׁוֹתוֹ עַגַלָּה אֲפָלוּ בִתְפַלִּין וְמִוּוּוֹת, וְאֵין כְּזָה מִשׁוּם שָׁלֹא כְּסְדְּדָן הַצורַתָּה עָלֶיהָ מִקְרֵי, הָהַכֹּל מַרָצָלִין בְכָפִי״ן כָאַלוּ, אָם כֵּן פָּשׁוּט הָהָכִי נָפֵי בְּנו״ן כְּפוּפָה הְטָהנִי תַּקוּן, כִּיוֹן הַאַפּלוּ בְלֹא תִּקוּן נָפֵי הַכֹּל קוֹרִין אוֹתָה נו״ן. וּבָאָמָת קַל וַחֹמֶר הוּא הָכָא מַהָתָם, דְּשָׁם מַה שַׁהַכִ״ף כִּפּוּפָה צִרִיכָה לְהִיוֹת שַגַלָּה גִּמָרָא מִפּרְשׁת הִיא בְשַׁבַת קג ע״ב, וְאִי לָאוּ הָכִי אִין תּמוֹנֶתָה עַלִיק, ואם בן לתפוסקים הסבירא להו האפלו כב"ף פשוטה שצשאו סרבע של לפסל אפלו בריעבד. האין לתפק בהתמונה בין בפופה לפשוטה ביון השניהן

שֶׁתְּהֶיה מְוְבַשֶּׁת מָכֶּל צַד, כִּי בְּקְל יוּכְל לְבֹא לִידֵי טְעוּת בְּסְמֶ״ך. וּמ״ם זוֹ תַּהְיָה סְתּוּמָה מִכֶּל צַד, מּ) וְצָבָּה יְהָיָה עוֹבֵר מּ) לְבָתְּחַלְּה מחוץ לְפְּתִימָה מְעֵט בְּרֹאשׁ הַוָּא״ר. מּ) וְלֹא יִמְשׁבְּ הַבָּּג לְצַד שְׁמֹאלָה הַרְבָה, וּבְדִיעֲבַד " יִגְּרֹר מּ) הַמּוֹתְר, וְאֵין בָּוָה מִשׁוּם תַּק תּוֹכוֹת וְשָׁלֹא כְּסְדְרָן. וְאִם נְמָצֵא כֵּן בְּשֶׁם הַקְּדֶשׁ אֵין לְתַקְנוֹ, וְיִשָּׁאַר כָּבְּ וְבָשַׁר. וְגַם בְשַׁבַּת מּאַין לְחוֹצִיא אַחָרֶת עֲבוּר וָה:

צורת אות נו"ן מפופה 🗓

אות נו"ן פְפוּפָה 6) יַעֲשָּׁה רֹאשָׁה כְּמוֹ רֹאשׁ הַוַיִּ"ן, וּשְׁלֹשֶׁה תָּגִין עָלְיהָ, כּּוְלֹא יוֹתָר רָתָב מֵרֹאשׁ הַוַיִּ"ן, דְּלֹא הָהֵוִי דּוֹמָה לְבִּי״ת אָם יְהְיָה

רָתָב מְעֵט יוֹתֵר. וּמְמַעַם וְּחִי יַעֲשֶׁה גַּס בּן מוֹשְבָּה לְמַמָּה (גּסְשִׁר ּלְצַד שְׁמֹאֹל מִיטְב יוֹתַר מִן הָרֹאשׁ, כְּדִי שֶׁלֹא יִתְדְּמֶּה לְבִּי״ת אוֹ לְבִּ״ף. וְצַוְארוֹ הַגְּמְשֶׁךְ מֵאָב רֹאשׁוֹ יְהְיָה לְבְּהַחָלָּה קְצָת עָב וְאָרַךְ קְצְת וּמוּטָה לְצַד יָמִין, כְּדִי מְּמְשְׁרְ אָבְיּהְ הְּנִוֹ יְתְיָה הְנִוֹין (ה)לְכְּחְוּלָה עֲצַלָּה לְמַטָּה לְצֵד יָמִין, כְּדִי אָם עָשָׁה הָנוּין (ה)לְכְּחְוּלָה עֲצַלָּה לְמָשָׁה לְצָד יָמִין, בְּיִב הְּעָב הְאָשׁוֹ רְאשׁוֹ, הְבִּיִּם הְנִיּים בְּצִרְיּם עִיוֹן בְּמִילְ בִּיוֹן בְּעִילְה צִיוֹן הְצִיין הְעָבוֹן וֹיְ עַקְיבָא אִיגֵּר בְּחִהּוּשְׁיוּ, הְבִּיִבְ וְנְכִן מְשָׁמע לְעָנִיּת הְעְהִיּ לְכְאוֹרְה הְמִיּ לְּבְּרִים שָׁהָם לְעְכִּיבּ הְשְׁהִיּ לְבְּלִי הְחִוּה הְּעָה לְבְּיִים שְׁהַם לְעְכִּיבְּע הְקִּיּ לְבְּיִם הְּתִּיִּ הְּתְּיִי הְּמָוֹן בִּי מְשְׁבְּיִ הְּמָוֹוֹת, דְּתִינִי הְשִּׁיִלְ בְּיִחְ הְמִינִּ הְּיִי וְבְּיִבְּי הְמִיוֹין הְמוּי בְּיִבְּי הְמִּבְי הְמִין וְמְחִוּ הְבָּרִם שְׁהָב לְעְבִּין הְמוּוּת, דְּתִינִּ הַּשְּׁי בְּיִשְׁה בְּבִייִם הְבִּייִם הְּיִי מְּבִין מְּמִוּ הְּבִּי הְּבְּיבִּי הְּתִּיְ הְּתִּיוֹ וּמְוֹוֹת, דְּמִין הְמִינִּ בְּיִי הְשִּׁיל בְּיִוֹן הְּמוֹוֹת, דְּמִין הְמִּוֹב בְּיִי בְּיִישְׁ בְּבִּישְׁ בְּבְּיוֹ בְּיִוּ הְּיִיוֹ בְּבְּיוֹם הְּיוֹים בְּבִייוֹ בְּבְּיוֹ בְּבְּיוֹ בְּבְּיוֹ בְּבְּיוֹ בְּיִיוֹ בְּבְּיוֹ בְּעְבִיוֹ בְּמִיוֹ בְּיִיוֹ בְּיִיוֹ בְּעִיוֹ בְּעְבְּיוֹ בְּיִיוֹ בְּיִיוֹ בְּבְיוֹ בְּיִיוֹ בְּבְיוֹ בְּיִיוֹ בְּעִי בְּיִי בְּיִי בְּיִייִי בְּבִיוֹי בְּבְיוֹ בְּיִים בְּעִים בְּעִים בְּיִי בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּעִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּים בְּיִים בְּשְׁבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִּיוּ בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִּיים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹי בְּבְּיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּייִים בְּבִיוּ בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּעִים בְּיוֹים בְּבְּבְּיִים בְּעִיבְיוֹי בְּיִים בְּבְּייִים בְּבְייִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיּבְיי בְּיִיבְּבְיוּ בְּיוּים בְּיבְּים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּ

צורת אות נו"ן פשוטה 🖁

אות נו"ץ פְּשוּטָה (6) תאַר צוּרְתָה כָּמוֹ זָי"ן, וֹשְלְשָׁה וֹתְּגין עַל רֹאשָׁה, אָךְ שֶׁהִיא אַרְכָּה כָּשְׁעוּר שָׁתְּהָא רְאוּיָה לְּתַעְשׁוֹת נו"ן כָפוּפָּה אִם

תְּכְּפָּבָנָה, דְּהַיְנִוּ לֹא פָּתוֹת מַאַרְבָּעָה קַלְמוֹסִין עם גַּנָּה. וְאִם עֲשְׁאָה קְצְרָה נּ) מַרְאִין לְתִּנוֹק דְּלֹא תַכִּים וְלֹא טָפָּשׁ, וְאִם קְרָאָה זַיִן פְּסוּלָה. וְאִם מְשְׁדְּ הַקּוֹ הָאָרֹדְ מִקְצָה רֹאשׁוֹ וְעֲשָׁאוֹ כְצוּרְת וְא״וֹ אֲרְבָּה, הַפְּרִי מְגִּדִים הִנִּית בְּצְרִידְּ עִיּוּן, אָדְ שָׁאָר הָאָחָרוֹנִים [שער אָפָרִים סִימָן פא וְגן הְמָלֹךְ וּלְחָּוְר אֲמָת] הְסְכִּימוּ בָּוָה לְפָּסל:

צורת אות סמ"ד 🗗

אות סָטֶ״ךְ פּוּתְּהְיָה גַּגָּה לְמַעְלָה אֲרְכָּה, דְהַיְנִי שְׁתְהָא גַּגָּה שְׁוְה פּוּלְכֹּתְּתְלָּה וּלְמַשָּׁה מוֹשְׁלָשָׁה בַּוֹצְרָיכָה לְהִיוֹת עָגַלָּה מִשְׁלֹשָׁה וְוּיּוֹמְיָה,

שַׁעַר הַצִּיוֹן

(6) קלו בבית יופף: (7) פן משפע מלביש וישאר אחרונים, וצין לקפן בבאור הלכה בנו"ן פנופה ביסוף הדבור דאם צישאר לפשה צגלה לא פיסיקא כל כן להכשיר: (8) וכדלקפה: (7) ברוף שאפר באיד האחרוני) (5) בית יופף: (8) לקבר מהיד האחרוני) (5) בית יופף: (8) לקבר מהבידע ברחונה יופף ועשירט: (9) בפסר לדור אפתר: (1) בית יופף: (7) לקבר מהבידע ברחונה בקמודי (7) לקבר מהבידע ברחונה בקמוד העל אברים בעדר הצין במלא בתלמוד, וגם לא עדיף מהיא שרגלה באמצע גנה: (1) שערי אפרים בשער ה צין שם: (1) בעת יופף בקשר העין אפתר בית יופף להשיר המושב מהחתון כל כך עד שעראה בשני אוויות, עון הנו הוא מוה להגעה וודים בניל: (7) כן מובר מפנית יופף שם, ועין בפיר מודם הוא מוה להגעה וודים בניל: (7) כן מובר מברת יופף אם, ועין בפיר מודם בניל בדבור המתחיל בתב בית וויפף בבית של כן בית בשלה מברת יופף אחר טיום האיב של בדבור המתחיל בתב בקודבי וכר: (1) (3) כו סור: (1) בבית יופף: (1) כן כו היא בפידן ואיר, עון בבית יופף וכדלעול במים פתוקה ולא לעבובה הוא:

בְּסִימָן לֹב סָעִיף כה, עַיַּן שָׁם. וְאִם לֹא עָשָׂה הַנְּקְדָּה רַק קַו שָׁנָה, עַיַּן לְעֵיל :סוף אות אַלֶּ״ף:

צורָת אות פ״א פּשוטָה 🗖

אות פ״א פְּשׁוּטָה הּ צָרִידְ לַעֲשׁוֹתָה הּ לְכַתְחִלָּה בְּוָוִית לְמַעְלָה, כְמוֹ שְׁהַכְפוּפָה היא לְמַעְלָה. גַּם צְרִיכָה לְהִיוֹת אֲרֶכָה לְכַתְּחְלָּה כִּשְׁעוּר שַׁתְּהֵא

רָאוּיָה לַעָשׁוֹת פַּ״א כְפּוּפָה אָם תִּכְפְּפָנָה, וּכְדִיעֲבַד אָם יֵשׁ בְּרָגֵל יְמִינִי מִכְּנָגֵד מְקוֹם הַנְּקָדָה וּלְמַשָּה כִמְלֹא יו״ד, חַי בְּכָךְ [הפְּרִי מְגָדִים כָּתב סְתָם, כְּמְלֹא יו״ר מָהיַרֶך, וְהֹכּוַנָה כֹּאשֶׁר כַּתְבְנוּ, דְּאִי לַאוֹ הַכִּי אֵין צוּרת אוֹת עַלִיוֹ]. וּמכָּל מַקוֹם אם נמצא כן בספר תונה, ואפלו בתפלין, לכתחלה בודאי חנב לתקן האות וּלְהַשׁלִימוֹ כַּדִין, וְאֵין בָּוָה מִשׁוּם שֵׁלֹא כִּסְדְרָן, כִּיוָן דְּבָלֹא הַתְּקּוּן הוּא כָשֵׁר. רַעֶשִייַת נְקָדַת הַפּּ״א רְעָקְצָה הוא הַכֹּל כְמוֹ בְּכְפוּפָה. גַּם יִזְּהֵר (ג) שֶׁלֹא תְּהֵיֵה הַנְקַדָּה הַפּוּכָה לְצַר חוץ, כְדֵי שֶׁלֹא תִּרְמֶה לְתִּי״ו. אָם לֹא נָגְעָה הַנְּקְדָּה בַּנָּג, או שַהְרְחִיק הַנְקַדָּה מִקְצֵה הַנָּג לְבִפְנִים, הַכֹּל דִינוֹ כַנַ״ל בִּכְפּוּפָה:

צורַת אות צַדִ״י כְּפוּפָה 🖢

אות צַד״י כפופה תִמוּנַתוֹ כמוֹ נו״ן כפופה ויו״ד עַל גַּבָה. הָראשׁ הַרְאשׁוֹן

שֶׁמָיָמִין שֶׁהוּא כְעֵין יוּ״ד מּיִהְיֶה פָּגֵיהָ מּוֹטֶה קְצָת כְּלַפֵּי מַעֶלָה. וִידַבֵּק רָגֵל הַיוֹ״ד דְּבּוּק טוֹב בְצַוָאר הַצַּדִ״י. וּמְאֹד יָזָּהֵר לְהַדְבִּיק בָּאָמָצֵע הַצַּוָּאַר וְלֹא לְמַשָּׁה, שָׁלֹא תִּדְמֶה לְעֵיִ״ן. וְרֹאשָׁה הַשֵּׁגִי יָהְיָה כְּמִין וַיִ״ן, גוֹטֶה לְכָאן וּלְכָאן כִּי אֵין לְהַמְשִׁיךְּ הַצַּוָאר מִקְצֵה הָרֹאשׁ כִּי אָם מֵאֶמְצָעוֹ, (ג) כמו בנו"ן לעיל. והצואר יהיה קצת עב וארך קצת ומשה לצד ימין, כדי לְהַסְמִיךְּ אוֹת אֵצֶל רֹאשָה. וּמוֹשָׁבָה הַתַּחְתּוֹן יוּיִהְיָה מְשׁוּךְּ לְבַתְּחִלָּה לְצֵד שָּׁמֹאלָה הֵיטֵב יוֹתֵר מִן שִׁנֵי הָרָאשִׁים, וִתְהַיֵּה לְכַתְּחַלָּה עַגַּלָּה לְמַשָּׁה בְּצֵד יָמִין כמו כל הַכפופות. ושלשה הַגִּין על ראש השמאלי. ואם לא נגע היו״ד בהנו״ן, עיו בּסִימון לב סַעִיף כה. ואם הַרַאשִׁים גוֹגעִים יוֹתֵר מִמְּקוֹם הַבּוּקַם, הַהַיְנוּ שָׁאֵין נָכֶּר הָראשׁ אַלָּא קַר שָׁוָה, עַיַּן לְעֵיל בְּסוֹף אוֹת א׳. רְיִזָּהֶר מְאֹד (כּ) שֵׁלֹא יָאָעוּ הָרָאשִׁים זֶה בָּזֶה, וּכְדִיעֲכַר, עַיַּן בְּסוֹף אוֹת שִׁי״ן מַה שֶׁבָּתַבְנוּ שָׁם:

צורַת אות צַרִ״י פַּשׁוּטָה 🍄

אות צַרִ״י פְּשוּטָה (6) יְהְיוּ רָאשֶׁיהָ כְּמוֹ כְּשֶׁל כְפוּפָּה, וְהִיא מֻרְכֶּבֶת גַּם כֵּן מִיו״ד וְנוּ״ן, וְאַךְ מִנוּ״ן פְּשׁוּטָה, עֵל כֵּן גּוּפָה פָּשׁוּט כְּמוֹ

אות נו״ן פשוטה. ושעיר אַרְכָּה, שַׁתַרֵד לְמַטַּה מַהְכּוּק הַרָאשִׁים לְכַתַּחַלָּה בְּכַדֵי שִׁיְהֵא רָאוּי לַעֲשׁוֹת צַדִ״י כְּפּוּפָה. וּבְדִיעֲבַד, פָּסַק הַפְּּרִי מְגָדִים, שָׁאָם הוֹצִיא ממְקוֹם הַבּוּק הַיוּ״ד לְנוּ״ן רַק כִּמְלֹא יוּ״ד, כַשֵּׁר, אֲכַל אָם לֹא נִשְׁאַר כִמְלֹא יו״ד, צָרִיךְ עִיּוּן. אָם נָגְעוּ הָרָאשִׁים יוֹתֵר מִמְּקוֹם דְּבּוּקָם, אוֹ שֶׁנָגְעוּ זֶה בָּזֶה, אוֹ שֶׁנְפְסַק בֵּין הַיוּ״ד לְהַנוּ״ן, דִינוֹ כְמוֹ בִּכְפּוּפָה וְכַנַ״ל:

צורַת אות קו״ף ל אות קו״ף יִהְיָה וּאַבָּה שָׁוָה, וְתָּג קָטָן צִרִיךְ לוֹמַר עַל בַּבָּה בְּצֵד שְׁמֹאל עַל פניה לכתחלה, ויעשה הקוץ דק, כדי שלא יקלקל כנה תמונת

בַּאוֹר הַלְּכָה

שַׁם כַּ״ךּ עֲלֵיהֶן, הָיָה גָרְאָה לָן לִכְאוֹרָה דְּעַל יְדֵי הַרְבּוּעַ אָבְרָה צוּרָתָה דְתוּ אין שַׁם כַ״ף עָלֶיהָ, וַאַפּלוּ הָכִי כָּתַב הַפִּרִי מְגָדִים דִּמְהַגֵּי תִקוּו דְּמִקְרֵי עֲדַיִן צוּרָתָה עָלֶיהָ, כֵּיוָן הְהַכֹּל מֶרְגַּלִין בְּכַפִּי״ן כָאֵלוּ, וְאָם כֵּן כָּל שֶׁכֵן בְּעִגְיַגֵנוּ, דַאַפַּלוּ בָנוּ״ן פָּשׁוּטָה שָהַחִמִיר הַרַ״ן, עַל כָּל פָּגִים אֵין לָנוּ מָקוֹר מֵהַגִּמָרָא דּלֹא לַהָנֵי תִקּוּן בָאם עַשַּׂאוֹ לִמְעַלָה כָצוּרַת וַא״ו, עַל אַחַת כַּמַה וְכַמַה דְּאֵין לָגוּ לְהַחְמִיר בְּצוּרַת גוּ״ן כְפּוּפָה אָם עֲשָׂאוֹ לְמַעְלָה כְצוּרַת וָא״ו דְּלֹא לְתְהַנִּי תקון, כֵן נָרָאָה לִי פָּשׁוּט. וּמַה שֶׁכָּתַבְנוּ שֶׁיִּגְרֹר קְצָת, דְּאָם יִגְרֹר הַרְבֵּה יְאַבֵּר תמונתו, וכשיתקן אחר כך יחיה בנה שלא כסדרן. ומה שבתבגו ואחר כך יוֹסִיף עֶלָיו דְיוֹ, דְאָם יַעֲשֶׂה בְּהֵפֶּךְ וְיִהְיֶה רָתָב הַרְבֵּה, אֶפְשָׁר דְעַל יְדֵי זֶה יָקָרֵא אָבַד עָקַר תַּמוּנָתוֹ, דְּאֵין הַכֹּל מֵרְגָּלִין בְּכָוָה, וְלֹא יוֹעִיל אַחַר כָּךְ מַה שֵׁיִגִּרֹר מצַר שְּׁמֹאל. וְדַע עוֹד, דִּלְדַעַת הַפְּרִי מְגָּדִים דְּמָתִית לְתַרְוַיְהוּ בַּחְדָא מַחֲתָא אַפּלוּ לִענִין הִיעַבַד, אַלמָא הַסבִירָא לַה הָאֵין לְחַלֵּק בֵּין פּשׁוּטָה לְכַפּוּפָה כֵּיוַן דּשְׁגַיהֶן שֵׁם גוּ"ן עֲלֵיהֶן נַוְתַרַע, דְּבָב"ף פְּשׁוּטָה שֶׁצְשָׁאוֹ מְרָכָע נַמֵּי מְצַדֵּר כְּחַפּוֹסְקִים דְּסְבִירָא לָהוּ אֵפָלוּ בִּרִיעַבַר פָּסוּל). אָם כֵּן לְדְבַרָיוֹ יָשׁ נַמֵּי לוֹמַר כַהַאי גַּוּנָא בִּמֵ״ם פָּתוּתָה דְּהַיְנוּ לְמַעְלָה מִצֵּד יָמִין וּלְמַשָּה מִשְׁנֵי הַצְּדִדִים. וְיִסְתֹּם אוֹתָה לְגַמְרֵי. וְגַבָּה יְמַעְלָה יִהְיֶה (0) לְכַהְחִלָּה עוֹבֵר לַחוץ לְצֵד שְׂמֹאל כְּשִׁעוּר גַּג הַרָא״ר:

צורָת אוֹת עַנ״ן יַּדְּיָה (6 אוֹת רַאשׁוֹן (6 כְּעֵין יוּ״ר, וּפְנֶיָה קְצַת כְּלַפִּי מַעְלָה (6) לְכַתְּחַלְּה, אוֹת עַנ״ן יִהְיָה (6 אוֹת רַאשׁוֹן (6 כְּעִין יוּ״ר, וּפְנֵיָה קְצַת כְּלַפִּי מַעְלָה (6) לְכַתְּחַלְּה, וָגוּפָה מָשׁוּךְ תַּחָתֵּיהָ בַּעֵמִידָה (וּ) קצָת (דִּאָם מַמִשִּׁיכָה הַרְבֵּה בַאַלַכְסוֹן

לֹא יִהְיֶה יָכוֹל לְהַסְמִיךְ אוֹת אַחֵר אֵצֶל עַיִ״ן אָם יִזְדַּמֵּן). וּכָה תִּהְיֶה זַיִ״ן עוֹמֶדֶת (סּ בְשָׁוֶה וְגוֹגַעַת בִּירֵכָה מּ לְמַשָּה מֵתְצִיָּה, וְיַעֲשֶׂה עַל רֹאשׁ הַזַיִ״ן שְׁלשָׁה הָּגִין. ועין לעיל כסוף אות אי לענין אם נגעו הראשין יותר ממקום הכוקם. ומאד יַּזָּהַר שֶׁלֹּא יִגְעוּ הָרָאשִׁים זֶה כָּזֶה, וּכְדִיעֲכַר אָם נָגְעוּ זֶה כָּזֶה כְּחוּט הַשַּׁעֲרָה אם מהגי גרירה, עיו לקמן כסוף אות שי"ן מה שכתבגו שם:

צורַת אוֹת פֵּ״א כְפוּפָה 💆

אות פּ״א פפופה (ה) צַרִיך לַהִיוֹת לָה (ג) לְכַתְחַלָּח לְמַעַלָּח בַצַד יָמִין זָוִית מבפנים, וגם מבחוץ יהיה כווית קטן. ותהיה משוכה קצת

לַאֲחוֹרֵיהָ (ג) שֶׁתִּהְיָה עֲגֻלָּה מִבַּחוּץ, וְכַן לְמַטָּה תִּהְיֶה עֲגֻלָּה מִבַּחוּץ, וּכְמוֹ כָּל הַכפופות שצריך להיות עגלה למטה לכתחלה, אבל מו מבפנים יהיה לה זרית, בְּדִי שֶׁיּהְיֶה בַּלֹבֶן שֶׁבַּפְּנִים צוּרַת בִּי״ת. וְתִּהְיֶה רְחָבָה אֲלְמוֹם וָחֵצִי, כְּדֵי לִתְלוֹת בָה הַנָקַדָּה שַׁכַפָּנִים שַׁלֹּא תָּגַע בָהָאוֹת גוּפָה [הג״ה וְלֹא כְּמָה שֶׁנָהְגוּ אֵיזֶה סופרים לעשות עַקַב מִבחוץ בְּצְרָה כָּזֶה לַ נְאוֹמְרִים שָׁנֶה לְהַטִיב הבַּר״ת לָכַן מִבְּפָנִים, כִּי הוּא ממָשׁ אוֹת שָׁבוּר, וּבֶאֲמֶת צָרִיךְ לְהְיוֹת עָגֹל מִבּחוּץ כְּמוֹ שֶׁכָּתבְנוּ, וְרק בִּפְגִים צָרִיךְ לְהְיוֹת בֵּי״ת לָכָן. וּמה שֶׁנַּהְגוּ כָּךְ, מִפְּגֵי שֶׁאֵינָם יוֹרְעִים ההֶרְגֵּל לעשות לתפט הקלמוס באלכסון ולהמשיכה מעט לאחונית הקלמוס בפנים, שעל יִדִי זֶה נִעשֶׂה לָה זָוִית בִּפְנִים, כּמָבֹאָר בְּבֵית יוֹסֵף, על כֵּן יָצָא לָהֶם הטָעוּת לִעשׁוֹת עַקַב מִבּחוץ. גם בְּמה שֶׁנָּהגוּ לְכִתֹב מְשׁוּכָה מְפּוֹף גוָּה מְעט, וְהנְקְדָּה עוֹשִׁים בְּזַוִית וְלֹא עָגֻלָּה, הֵם מְקּלְקְלִים הוָא״ו לְגמְרֵי, עד כָּאן לְשוֹן סֵפֶּר כְּתִיבָה תּמָה בָּקצוּר לְעָנְיַנֵנוּ. וּכֶאֲמֶת מִי שָׁאֵינוֹ יוֹרֵע לְעָשׁוֹת כְּמוֹ שֶׁכַּתְב הֹכְּתִיבָה תּמָה, יוֹתֵר טוב לעשות בַּי״ת מִבְּפְנִים בְּלֹא עָקֵב רק בְּזָוִית לְבר, מִמה שִׁיְעְשָה פַ״א שָבוּר מִבחוּץ, כִּי אָפְלוּ בִּתְמוּנת הבֵּי״ת גּוּפָא הֶעָקֵב לֹא לְעָכּוּבָא הוּא כְּלַל, וְכַל שֶׁבֵּן פַזָה שָלא נְוָפּר עָקָב כְּלָל כְּכָרוּךְ שָאָמר, בְּוֹדאי לא נָכוֹן הוּא לְעְשׁוֹת על יְדֵי זֶה הפֵ״א שָׁבוּר, ער כָּאן הנֶ״ה]. וְיִהְיֶה לָה וּה עֹקֶץ עַל פָּנֶיהָ לְצַד שְׁמֹאל וְיוֹרֵד לְמַשָּׁה אֵל הַנָּקְתָה שֶׁבְּתוֹכָה, וְתַהָיָה הַנָּקְתָה תְּלֹתָה בָה, כִּי הַנָּקְתָה וּמֶשֶׁךְ עָקְצָה יָהְיֶה בָּתְמוּנַת וָא״ו כְּשֶׁיַהַפֹּךְ הַבּּ״א. וּמֵהַאי טַעֲמָא תַּהְיֶה הַנְּקַוָּה לְמַטָּה לְצֵד שמאל עגלה כתמונת ראש הוא"ו. ולא תגע הנקדה כשום מקום מבפנים, ואָם נָגְעָה װּ פְּסוּלָה. גַּם יַזְּהֵר כְּהַנְּקְדָּה וּיִ שֶׁלֹא תִּהְיֶה הַפּוּכָה לְצֵר חוץ, דְּאִי לָאו הָכִי צָריֹךְ עִיּוּן אֲפָּלוּ חִיעֲבַד. וְאִם לֹא תָּלָה הַנְקֵדָּה מּ) בְּהָעֹקֶץ שֶׁעֵל פְּנֵי הַבּ״א, וְהַרְחָקָה מִקְצֵה הַגָּג לְבִפְנִים, יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּק בוֹ, וְדִינוֹ כְמוֹ בָה' שֵׁתְּלָה רגל שְׁמֹאלוֹ בְאֶמְצַע הַגָּג וְכַנַ״ל בְאוֹת הַ״א. וְאָם לֹא נָגְעָה הַנְּקְרָה בְּגַגָּה ותינוק קראה פ"א, יש לתקן, ותקון מועיל אפלו בתפלין ומזווות, וכנ"ל

שער הַצִּיון

ע (ל) בֵּית יוֹסֵף: (נ) דָאָס הַקּוּ (ג) עַיִּן בָאוֹת מֵ״ם סְתוּמָה בְשַׁעַר הַצִּיוּן אוֹת קָטָן ד: דְּבֶעִינְן רַקְ שְׁיָהָא נְבָר הָרִאשׁ וְלֹא יִתְיָה קְּרְ שְׁיִה, וְדְמְיָא דְּמָה שְׁהַקְּל הַפְּרִי מְנָדִים בְּרִיצְבַר בְּט בְצִדּר הְשְׁמָאלִי שָׁהִיא גַּם כַּן בְּוִיץ, וְצֵין לְצֵיל בְּטוֹךְ אוֹת טִיית: (ו) לְכַתְּהַלְּה: בַּ (ח) לֵּלוֹ בְּבֵית יִּשְׁרָ: (כ) הוא פָשוּט: (ג) גַּם זְה רַק לְכַתְּהַלָּה: (ד) גַּם זְה אִינֹ מְעַבֶּב בְּדִיעֲבַד, וּכְמוֹ שְּׁמוּכָח מִנּיֹדָע בִּיהוּדָה הַנַ״ל בְאוֹת מ: (כ) גַּם זָה לְבַתְּחֹלָה: (י) ברוף שאמר באיב הראשת והאטר: (ו) ברו מגדים בסוף הפתיחה לליב: מגדים: [7 (לו) בית יוסף: (3) עת בבית יוסף ופשוט: (ג) בית יוסף: צ שְּׁיחָא נְבֶּר הָראשׁ וְרֹא יֹתְיָת לְּוְ שְׁנָה, וְדָמִיא דְטִיית שְּנִם שָׁם הְמּרְנְּתֹּ כֵּיך הַיִּין וְהַקְל שְׁם הַפְּרִי מְנָרִים, וְשָׁאנִי נִיִּין דְּנִוְבֵּר בַּנְּמָרָא שְׁהְמּוּנְתוֹ לְמַעְלָה הוא כְעִין וְיַיִן לְעֵיל בְּטֹרְי אֹת טִיית: (7) כְּמִּר בָּנִרִין כְּפִּוּפָה לְעֵיל. וְבִשְּׁלָמָא שֶׁם אָפְשָׁד דְּהוּא לְעַבּוּבָא כְּדִי שְׁלֹא תדסה לב"ף כפופה או לב"ית, מה שאין כן באן, ולכך מתבת לכתחלה: (C) ב שאפר בדף יב: "ל (d) הכל מבאר בפשיטות: "ל (d) בית יוסף הלכתחלה:

אָם עַשָּאוֹ לְמַמָּה גָּם בַן עַגַלָּה, הַיַשׁ לְפָּסְלוֹ אַפְלוֹ הַדִּיעָבָד מָשָׁעָם זָה, בִּיוֹן דְשׁנֵיהַן שַׁם מִ״ם עַלִיהַן, וּבְמֵ״ם סְתוּמָה וַדִּאי פְּסִּלוֹ אַפְלוֹ בִּדִיעָבָד מִשְּׁעָם זָה, בִּיוֹן דְשׁנֵיהַן שַׁם מִ״ם עַלִּיהַן, וּבְמֵ״ם סְתּוּמָה וַדְּאי פְּסִּלוֹ אָפְלוֹ בִּדִיעָבָד מִשְּׁעָם זָה, בִּין דְשׁנֵיהַן שָׁם מִי״ם בּיִים בּיִיעָבָד מִמִּי״ן פִּמְּבִי״ן, אָם כֵּן הַכִּי נָמֵי בְּפַתוּהָה, וְצַרִיךָּ עִיּוּן לְדִינָא. וְהַקּוּן מָהָנִי כָּוָה אָפְלוּ כְּתַפְלִין וְמִזוּוֹוֹת, דְבַלְאוֹ הַכִּי גָּם כֵּן עֲדֵין עָקָר צוּרְתָה עָלִיהַ:

לְרַעַת הַאָרִ״י נִ״ל: 🖞 🖢 ု

הַקְּהִיף ְּהַהָּנָנְּר שְׁלֹּא יַרָאָה עַל יְדֵי וָה כְּלָמֶ״ה מְצֵּד אָתָה. וּבְּפָפֶר מַעֲשׂה רֹקְתַּ בְּתַב דְּמִפְעָם זָה וַשְּׁמִּין הַתָּג מְקְצֵה הַצָּג, עַיֵן שְׁם. "חִיבָה הַיְּפְנִית צָרִיְּךְ לְּהִיּוֹת לְמַשָּׁה (כּ)בְּפוּפָה, אָךְ שְׁמִאל כְּמוֹ צוֹרָת כַּ״ף בְּפוּפָה, אָךְ שְׁמִּאָּה הָצָּג עָיֵן שְׁמִּא רְצוֹרָת נִי״ף בְּפוּפָה, אָךְ שְׁמִּאָה קְּבְּיִה הַרְבָּה מְעָב, וְעַל כֵּן תְּחְיָה רִאשָׁה עָב וּמְתְמִעט וְחוֹלְךְ כְּמוֹ בְּנִרִין וְלֹּא אַךְ שְׁמָאל הַמְּבְּיֹב מִי וְחוֹלְךְ כְּמוֹ בְּנִרְין וְלֹא הַבְּּלְּהִיתְּלָּה מִן הַצָּג יוֹתָר מֵעֲבִי הַבְּגר וְיִשׁ לְכַתְּחִלְּה לְמְשׁׁבְּ רָגֵּל שְׁמִאל הַתְּבְּיִי הַבְּּבְּרוֹין. וְלֹא הַבְּלְּרִיכִּוֹ שְׁבְצִּדוֹי, וְאַרְ לֹא יִחְיָה סְמוּךְּ לְהַבָּג וֹיְשׁ לְכְתְּחִלָּה, אָלָא יְהָא בִּינוֹ לְבִין הַבָּג יִיִּיבָר שְׁבְצִדוּ, וְאַךְ לֹא יִהְיָה סִמוּךְ לְהָבָּג וֹיִשְׁ בְּבְּרְ שְׁבְצִּדוֹ, וְאַךְ לֹבִין הָבָּג לְבְּתְחִלָּה מְן בְּבְּר שְׁבְצִּדוֹ שְׁבְצִדוֹי שְׁאָדְם בִינוֹנִי (מּיִבְּיְנִנְּוֹ הַיִּישֵב מְעֵל סְפֶּר תּוֹרָה שְׁעֵל בְּבִּר מְמִים בְּמִב בְּצִר הָּבְּי הָבְּבְּר וְעָבְי הְּאֹב בְיוֹב בְּמוֹ בְּמוֹר בְּעִב הְבָּבְי הַמְיִב בְּמוֹ בְּבְּוֹי בְּאִר הְיִבְי בְּמוֹב בְּמוֹ בְּבְּרוֹ הְיִיעְבֵּר וּבְּוֹ בְּבְּר הַבְּאר לִיבְּוֹ בְּמוֹ בְּבְּת בְּיִבְּיב וְבְּבְּרוֹ הְמִישְׁ בְּבְּר בְּבְּר וְבְּבְּיִבְּה וְיִבּי בְּמוֹב בְּבְּר וְבְּבְּבוֹר וּבְּבְּרוֹ הְיִישְׁבָּר וְבָּן בְּאָב בְּוֹב בְּבְּר הְבָּבְּע הְבָּבְּר וְבְּבְּבוּר וְבְּבְּרוֹ הְיִישְׁבְּי בְּבְּר בְּבְּבְיבוּ הְבְּבְּר בְּבְּר בְּבְר בְּבְּר בְּבְר בְּבְּר בְּבְבְיבוֹי בְּבְּער בְּבְּבְּבוֹ בְּבְעוֹי בְּחִים בְּמִב בְּעוֹב בְבְּבְי בְּבְּבְּר בְּבְר בְּבְר בְּבְבְיבוּ בְּבְּבְיבוּ בְּבְּבְּבְּבוּ בְּבְּבוּ בְּבְבְּבוּ בְּבְּיבְּב הְבְּבְיבוּ בְּבְּבְיבוּ בְּיבְּיבְיבוּ בְּבְּבְיבוּ בְּבְּבוּ בְבְּבְיבוּ בְּבְיבוּ בְּבְיבְיבוּ בְּבְבוּבְיבוּ בְּבְּבוּבוּ בְבְבְבוּ בְּבְבוּבוּ בְּבְבוּ בְּבְבְּבוּבוּ בְּבְבוּבְיבוּ בְּבְבוּבוּ בְבְּבְיבוּ בְבְיבוּבְיבוּ בְיבּיבוּ בְּבְיבוּבוּ בְּבְבּבוּ בְּבְבְּבוּ בְבְּבוּבְיבוּ בְּעִבְּיבְּיבּיבְיבְיבְּיבְיבְּיבְיבְיבְּבּבּי בְבְּבְ

מְשׁוֹם אַחְרִינֵי נָקט]: צורַת אות רֵי״שׁ 🟲

אות די"ש גַּגָּה שְׁנָה לְכַּתְּחַלָּה. וּמָאר יְזָהַר (e) שְׁתַּהְיָה עֲצֵלָּה מָפֶּשׁ מַאְחוֹדֶיה, בְּדִי שׁלֹא הִדְּמָה לְבַלְי״ת, וְאַס גַּרְאִית בְּדַלִּ״ת, פְּסוּלָה, כִּי וְאַס סָפְּק, מַרְאִין לְתִּינוֹץ לְתִּינוֹץ בְּיַבְּיִה בְּיַבְּיִה יְהְיָה לְצַרְיִת, בְּסוּלְה, כִּי וְאַלֹּא תִּדְמָה לְכֵּיף בְּשׁוּטָה. וְצַבָּה אָרֹךְּ בְּיִר מִיְּבְיִ בְּיִבְּי אָס יְשׁ סִפְּק, מַרְאִין לְתִּינוֹק בְּיִ בְּיִבְּי אָס יְשׁ סִפְּק, מַרְאִין לְתִּינוֹק וְבַּיִי לְבָּיִי בְּיִבְּר, בְּיִי מְנָדִים, וְבָּיִי מְנָדִים, וְבִּיִי לְבָּפָּן בְסוֹף אוֹת תִּי״ו:

צורת אות שי"ן פי

אות שי"ן שֶׁשׁ לָה שְׁלְשָׁה רָאשׁים. פּיּרְאשׁוֹן עָם יַרֵּהְ הַנְּמְשׁבְּ מִמְנּוּ הַרִּאשׁוֹן עָם יַרֵּהְ הַנְּמְשׁבְּ מִמְנּוּ הַיּדְיִי וּיּ"ר, וּפְּנֵיהַ נִּסְלְּבֵּי מַעְלָה וְעַקֵּץ קְטִן עַלְיה לְבַהְחִלָּה, וְתַלְאשׁ הַשְּׁנִי וְהָרְאשׁ הַשְּנִי וְהָרְאשׁ הַשְּׁכְאלִי הִּוּא כְּזִי"ן וּשְׁלְשׁה תָּגִּין עָלָץ קְטִן עַלְיה לְבַהְחִלָּה, וְתַלְאשׁ הַשְּׁכְאלִי הַּוּא בְּתִּיוֹן וּשְׁרְשׁה תָּגִּין עַלְיוֹ וְכַן כָּל אוֹתִיוֹת שַׁעִּיטְינִיז בֵּיץ רֹאשׁ הַשְּׁמָאלִי הַבְּּה לְבַמְחָלָה יְבַכוֹ מַמְשׁׁ (נוּ בַּעֲמִידְה, וְיַמְשׁיִּף אֵלִיוֹ הַזְּדָּהְ מִשְׁלִּשְׁה הָאשׁים מוֹ בָּזוֹ הַמְּיִבְּל מְשִׁיּה בְּשִׁרְיה, וְיִבְּשׁיִּה אֵלִייה, מְבִּאר הָשִׁיבְּיים לְמַשָּׁה בְּאשׁרְּיה, בְּיִּשְׁרְ אַלְּא תָּר, וְאִישְׁים בְּוְ בְּמְלְם הְבִּיר בְּעָּבְּרְיהְ בְּעִבְּרִים לְמַשָּׁה בְּשִׁלְשִׁה הָאשִׁים מְוֹבְרִים לְמַשָּׁה בְּעָּלְשְׁיִּה בְּעִּבְרִים לְמַשָּׁה בְּעָּלְשְׁיִּה בְּעָּלְישָׁה הָאשִׁים מְחָבְּרִים לְמַשָּׁה בְּעָּלְישְׁיךְ אַלְאַתְרִים לְמָשָׁה בְּעָּבְרִים לְמִשְׁר בְּעִּלְישְׁיִּה בְּעִבְרִים בְּעִבְּרִים לְמְשָׁה הְעָּבְיר אִם בְּעַבְּר אִם מִּשְׁרְבְּבְיר בְּבִּרִים בְּנִיין בְּרִישְׁרִים בְּיִבְייִם בְּבִּייִם בְּעִבְּרִים בְּעִבְּרִים בְּלִייִם בְּתִּשְׁיִּבְ שִׁיוּן שְׁלִבְּ בְּעוֹם הְשִׁרְים בְּבִּייִם בְּבִיישִׁיךְ בְּאַתְּיִבְּבְ אִים בְּעְבָּבְייִם בְּעִבְּיִבְּבְר אִם בְּיִבְּבְייִבְּבְי בְּבְּייִם בְּבְּיִים בְּבְּייִבְּבְ שִׁיוּן בְּתְּעִים עוֹבְבְּ בְּעִבְּר בְּאשׁיִבְ אִיוֹים בְּבְיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיים בְּבְּבִים בְּבְּייִם בְּבְּעִבּבְיים בְּבְּיים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִבְשְׁיִּבְ בְּיִבְּים בְּבִּים בְּבְּיִבְּעִים בְּעִּבְּיִים בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּים בְּבְּיִים בְּבְּיבְעִים בְּבְּיִבְּים בְּבְּיִים בְּיבְּיִים בְּבְּיִים בְּיבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיים בְּבְּיִים בְּבְּייִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּשִׁיִּבְּיִים בְּיִישְׁיִים בְּיִּבְּעִישְׁיִּים בְּעִישְׁיִּבּים בְּיִּבְּעִּים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּיִּבְּעִישְׁיִּבְ בְּעִים בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים

בַאור הַלְּכָה

ק * וירָכָה הַיָּמָגִית וְכוּ׳ כֵּ״ף כְּפוּפָת. וּבַדיעָבַד גַרְאָה הַאֲפְלֹּּ כְּפּוּף מִעָּט הַיֹּ, עֵּין בְּבִית יוֹסַף, וְכֵּן מַשְׁמֵע הַעַּת רַשׁ״י בְּשַׁכָּת קר ע״א דְּבוּר הַמָּתְחִיל לֵיעוֹל בְּהַךְּ, עֵּיֵן שָׁס, וְכֵּן מַשְׁמַע מַרְבּגוּ יְרָתָס וְהַאְגוּר שְׁכָּתְבוּ שְׁיַאָּרִיךְּ הָגָּל הַקִּי״ךְ שֶׁלֹא יִדְמָה לְהַ״א, מִכְּל זָה מַשְׁמַע דְּפָּתוּהַ לְמַשָּה וְעַל כָּל פָּנִים כְּפּוּף מְעֵּט, דִי. וְעַאֵן בְּסַבֶּר בִּית אַהָּרֹן שְׁהָבִיא בְשָׁס הַרְּרְבֵּ״וֹ, שֶׁעַקּר צוּרְתָה הִי״שׁ גו״ן, וְהָאֵרִיךְ שָׁס בְּעִנְין זֶה וְסִיֵּס בְּנָה הַלְּשׁׁה לְמַשְׁה לְמַשְׁה לְמַשְׁה לְמֵשְׁה לְמֵשְׁה לְמִשְׁה כְּפּוּף בְּעֵין נְּרָאָה מְפָּבּר מָצוֹן דְּוֹרְ לְהַוֹּדְבַ״וֹ, וְלַצְאָת זְּדִי הַכֹּל יַעֲשֶּׁה לְמַשְׁה כְּפוּף בְּעֵין כַּ״ף וְכַן נְּהָגוּה לֹא כְּמְלָצַת לְהַוֹּדְבֵ״וֹ, וְלַצְאַת וְדִי הַכֹּל יַעֲשֶּׁה לְמַשְׁה כְּפוּף בְּעֵין כַּ״ף וְכַן נְּהָגוּה, לֹא בְּמְלָּצֹּת

סוֹפְרִים שֶׁעוֹשִׁים צוּרָתַה כְּמוֹ עָקוּם שֶׁל לַמֶּ״ד, כָּוֶה ק וְזֶה לֹא כְּתַד וְקוֹצֵץ בְּנְטִיעוֹת, רַק כְמוֹ שֶׁכַּתַבְגוּ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

קצת כַּלָּדֵי מָקָה גְּוִיל מַבַּעַל פָּרִי מְגָּדִים

תְּתַלֵּת הַכְּתִיכָה צָרִיךְ לְהִיוֹת מָקּךְ גְּרִיל בְכָל צְדְרִין שֶׁל הַאוֹתִיוֹת, וַאֲפּלוּ בְּקוֹצוֹ שְׁל יִאוֹתִיוֹת, וַאֲפּלוּ בְּקוֹנֵה רֹב שְׁל יִי״ד הַשְּׁמָאלִי וְמְנָחוֹת דּף כִט לְפֵרִישׁ רְבֵּנוּ תָם דְּפַסְקוּ בְּוָתָהּ רֹב הַפּוֹסְקִים], מון הַתּוֹרָה, הְּבְתִיב וּבְּתָבְּתָם, בְּתִיבָה תַּמָּה וֹעֵין בִית יוֹפָף וְבִּ״ח וְּדְרִישָׁה]. וּמִבְּבְּנִים נַמֵּי בְּעִינַן מַקָּףְ גְּוִיל וֹעֵין סִימִן לֹב סָעִיף טו בְּבָאוּר הְלְכָה], וְיִלְשׁ לְחָתְמִיר הַאְפְלוּ מַצֵּד אֶתָד בִּפְנִים אִם אֵינוֹ מַקֵּףְ גְּוִיל פּוֹסֵל בְּמִבְּתוּץ וֹדְּלֹא בְּעִינֵן הְבָּתְּלְ הַבְּרִים, אָבֵל אִם לְאָתֵּר שָׁנִּבְּת נִקְּב נְקָב בּקְבָּת מִּבְּר מָבְּתִיבָּה, אָבֵל אִם לְאָתֵר שָׁנִּבְּת נִקְב בְּקִבּ

לְדַעַת הַאֲרִ״י נִ״ל: 🏕

ישְּאָרֵי אְּהָרוּנִים דְּלֹא כְּמְהָרִיק״ש]. אַם זֵשׁ הָפָּסָק בְּאִינָה מָהָרָאשִׁים, מְבֹאַר דִּינּוֹ לְעֵיל בְּסִימָן לֹב סָעִיף כֹה. אַם נָגְעוּ אֵינָה מַהָּרָאשִׁין יוֹתֵר מִמְּקוֹם דְּבּוּקָם, דְּהַיְנּוֹ עָבִיל בְּסִיבְּן לֹב סָעִיף כֹה. אַם נָגְעוּ אֵינָה מַהְיָרִאשִׁין יוֹתֵר מִמְּקוֹם דְּבּרָקָם דְּהָיְנִּוֹ שְׁנֵּהְ בְּכִּרְ מִשְׁנֵּה מִּיְנִין שְׁבָּרְתְ שְׁבָּל בְּתְרִים שְּׁבְּרָה בְּּסִוּל, וּלְעִנְן תִּקּוּן, עֵיַן בְּסָבֶּר מִשְׁנֵּה אַבְּרָהְם שְׁבָּרְה שְׁבָּרְה שְׁבָּרְתְ שְׁבִּיּרְ בְּיִבְּיִה שְׁבִּרְתְ שְׁבִּיּרְ בְּיִבְּיה בְּיִבְּיה בְּיִבְיה בְּיִבְּיה בְּיִיה בְּיִבְּיה בְּיבִּיה בְּיבְּיבְּיה בְּיִבְּיה בְּיִבְּיה בְּיִבְּיה בְּיִבְּיה בְּיִבְּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיִבְּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבְּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִיה בְּיבִּיה בְּיבִיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִיה בְּיבִּיה בְּיבִיבְּיה בְּיבִּיה בְּיבּיה בְּיבּיה בְּיבּיה בְּיבִּיה בְּיבִּיה בְּיבִיה בְּיבּיה בְּיבִּיה בְּיבּיה בְּיבִיה בְּיבִיה בְּיבִיה בְּיבּיה בְּיבּיה בְּיבִּיה בְּיבִיה בְּיבִּיה בְּיבִיה בְּיבּיב בְּיבּיבְּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבִיבּיה בְיבְיבּיה בְּיבּב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְיבּב בּיבּיב בּיבּב בּיבּב בּיבּבּיב בּיבּב בּיבּבּבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בְּיבּיב בּיבְבּיב בּיבְבּיב בּיבּב בּיבְיב בְּבִּבּיל בְיבִיב בְּבִיבּיב בְּיבּיב בְּבִיב בְּיבּב בּיבְבּיל בּיבְבּיב בּיבְבּיב בּיבּיב בְּבִיב בְּבִיב בְּיבּב בְּבִיב בְּבִיב בְּיב בּיבּב בְּבִיב בְּיבְיבְיב בְּיבְּבּיב בְּיבְיב בְּיבְּבְיב בְיבְיבְיב בְּבְיבְיב בְּבְבְּיבְיב בְּיבְיבְיב בְּיבְיבְיוּ בְּבְי

אות וּלְהַשְּׁלִימוֹ: צורַת אות הָי״ו 📆

אות תִּי״ו יְהָיֶה (6) בַּבָּה עִם רֶגֶל יְמִין (5) כְּמוֹ דַלְי״ת, וְרָגֶל שְׁמֹאלוֹ, יֵשׁ שְׁעוֹשִׁין

בְּתוֹךְ הַתִּי״וֹ כְעִין וָא״וֹ הַפּוּכָה, וְיֵשׁ שֶׁעוֹשִׁין כְעִין דַּלֶּי״ת קְטַנָּה הַפּוּכָה, וְכָל מָקוֹם שֶׁהֲלָכָה רוֹפֶפֶּת בְּיָדְרָ הַלֵּךְ אַתַר הַמִּנְהָג. וְכָל זֶה לְכַתְּחַלָּה. וְרֶגֶל שְׁמֹאל יַגִּיעַ לְמַעְלָה, כִּי כָּל הָאוֹתִיוֹת שְׁלֵמוֹת גּוּךְ אֶחָד. וְרֶגֶל יָמִין יִהְיֶה קצַר, שַאָם יַהְיָה אָרֹךָ, שַׁמָּא תִּדְמָה לְתִינוֹק דְּלֹא חַכִּים וְלֹא טָפֵּשׁ לְפַ״א פּשׁוּטָה. וְיַמְשִׁיךְ לְהָרֶגֵל בְּתוֹךְ הַתִּי״ו, כְדֵי שֶׁיִּהְיָה סוֹף רַגְלָה הַשְּׁמָאלִי כְּגָגֶד סוֹף גַּבָּה, ולא בולט סוף הָרָגֵל לַחוץ, כְּדִי שִׁיְהַיָה יוּכָל לְהַסְמִיךְ אַלֵּיהָ אוֹת אַחַרֵת מלְמַעֶּלָה לְמַשָּה. גַּם לֹא יִהְיֶה הַגָּג בּוֹלֵט לְהָלְאָה מֵרַגְּלָה, וּבְדִיעֲבֵר (ג) אָם גַּגָּה עוברת להלאה מרגלה והרגל באמצע, דינה כמו שנתבאר לעיל באות ה"א. אָם מּ עַשָּׁה רָגֵל הַשִּׁמָאלִי קָצֶר כִּיּוּ״ד קְטַנָּה הַפּוּכָה בְּתוֹךְ הַתִּי״ר, יַשׁ לוֹמַר שָׁנִשְׁתַנָּה כְפַ״א פְּשׁוּטָה וּפְּסוּלָה, וַאֲפָלוּ אִם הַגָּג רָחָב כִפְלִים כַיָּרֶךְ, דְפַ״א פְּשׁוּטָה אֵין שָעוּר לְרַגְּלָה, רַק לְכַ״ף פְּשׁוּטָה יֵשׁ שַעוּר לְרַגְלָה כִּפְלַיִם כַּגָּג, שָׁלֹא תִּרְמֶה לְרֵי״שׁ אוֹ לְדַלֶּי״ת. אָם עָשָׂה רֶגֵל הַתִּי״ו קוּ שָׁוָה וְלֹא פוֹלֵט סוֹפּוֹ לַתוּיץ, עַיַּן לְעֵיל בְּסִימָן לב בְּסוֹף סָעִיף יח וּבַמִּשְׁנָה בְּרוּרָה שָׁם סָעִיף קָטָן צא. אָם דֶגֶל הַיְמִינִי שֶׁל הַתִּי״ו גָפְּסַק וְאֵין כּוֹ רַק כִּמְלֹא יו״ד, כָּשֵׁר, כֵּן כָּתַב פָּרִי מְגָדִים בַּפָּתִיתָה בְּמַה שֶׁכָתַב, יַרָאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין לְשְׁאָר אוֹתִיּוֹת וְכוּי, עַיַן שָׁם. וּלְפִּי זֶה הוּא הַדִּין אָם לְכַתְּחַלָּה לֹא עָשָׂה רַק כִּמְלֹא יו״ד, כָּשֵׁר, כְמוֹ לְעָנָיַן הַ״א. וְעַיַּן בְּבָאוּר הַלָּכָה בִּסִימָן לב לְעָנָיַן הַ״א, שֵׁבַאַרנוּ שָׁם דִּאָם הַרְאֵינוּ לְתִינוֹק וְהַתִּינוֹק לֹא קָרָאָה לְאוֹת, צָרִיךְ עִיּוּן בָוָה. כָּל אוֹת שֵׁיֵשׁ בָּה סָפֵּק שֵׁמָא אַין בַה כַשְעוּר הַרָאוּי בִענִין שַהִיא פּסוּלַה, אוֹ שַמָּא אֵין צוּרַתָה עַלֵּיה בְּענִין שַׁהִיא פָּסוּלָה, מַרָאִין לְתִינוֹק שַׁאֵינוֹ לֹא חַכִּים וְלֹא טָפַּשׁ, וְאָם יוֹדֵעַ לְקְרוֹתָה בְּהַלְּכָתָה בְּשֵׁרָה וְאֵין צָרִיךְ תִּקּוּן, אֲכָל אָם יָדוּעַ לְגוּ שֶׁאֵין הָאוֹת בְּהַלְּכָתָה, אָפָּלוּ אָם הַקּלְקוּל הַזֶּה גַעֲשָׁה לְאַתַר הַכְּתִיבָה אֵין קְרִיאַת הַתִּיגוֹק מוֹעֶלֶת, כְּמוֹ אָנּתְבָּאֵר בְּסִימָן לֹב סָעִיף טז, וְעַיֵּן שָׁם בְּסָעִיף כה בְּאֵיזֶה דָּבָר מוֹעִיל תִּקּוּן. אָם יֵשׁ הֶפְּסֵק בָּאוֹתִיּוֹת הַפְּשׁוּטוֹת, כְּגוֹן וָא״וֹ וְנוּ״ן בְּשׁוּטָה וְכַדּוֹמֶה שָׁיֵּשׁ הָפְּסֵק בְאֹרֶךְ הָאוֹת, וְצָרִיךְ לְהַרְאוֹת לְהַתִּינוֹק, כֹּא צָרִיךְ לְכַפּוֹת לוֹ מַה שֶׁלְמַשָּה, וְכַל שֶׁכֵן אָם גִשְאַר רשֶׁם הַחֲלֻדָּה לְמַשָּה, דְּכֵלִי עָלְמָא מוֹדִים דְּצָרִידְּ לְכַפּוֹת, שֶׁהַתִּיגוֹק יִטְעֶה לְצָרֵף זֶה לְהָאוֹת:

שער הציון

או אָכְלוּ הַעַּכְּדִּים וְתּוֹלְשָׁת, כָּשׁר אָפּלוּ מבּחוּץ. ומיהוּ וַדְּאִי הִיעֲבֵד דְּוְקְא כַּשְׁר, הָא כֵּל מַה שַׁיֵּשׁ לְתִּקּן הְוָה כִּלְכַתְּחִלָּה וְצְרִידְּ תְּקּוּן. הַלְכָּךְ אם נִקְב בְּצֵד אוֹת וְעָב, הוּא מָנְדֵּר קְצָת עָבְיוֹ וְיָשׁ לוֹ הָקּןְבְּ נְּוִיל, דְאִין שׁעוּר לְעָבְיוֹ. וְדְע עוֹד, דְתַקּוּן מוֹעִיל אֲפִלּוּ אִם נִכְּתָב לְכַבְּחִלָּה בְּלֹא הָקּף גְּוִיל, בְּגוֹן ךְ' פְּשׁוּטָה בְּלִי הָקּף, וְהוּא הַתִּין שְׁאָר אוֹתִיוֹת בֵּין בְּאַרְכָּן אוֹ בְּעָבְיִן, אם תִשְּׁאַר צוּרַת הָאוֹת עָלִיהָ מוֹחַק וְצוֹדְר, וּלֹא הָנִי שֵׁלֹא בְּטִּדְן בְּוָה: